

LKB KRONIKA NR. 47

Eina nuo 1972 metų
Perskaitę duok kitam!

KRATOS IR TARDYMAI

Vilnius. 1980 m. lapkričio mėnesį kaltinami už antitarybinius šūkių "Spalio švenčių" demonstracijos metu ir tarybinės vėliavos išnekinimu buvo suimti Vilniaus 22 vid. mokyklos mokiniai: Vladas Noreika ir Sinkevičius. Noreikos tėvai dirba gamykloje, o Sinkevičius — Vilniaus valst. universiteto dėstytojas. Nuteisę lygtinai, mokinius paleido. Giminės prasarė, jog saugume sumintuosius mušė guminėmis lazdomis.

1981 m. vasario mėn. pradžioje saugumo skyriaus viršininkas Baltinas patarė Irenai Skuodienai saugoti dukras nuo antitarybinių žmonių įtakos.

Cekistai įtikinėjo, kad jos vyras V. Skuodis nuteistas teisingai — pagal įstatymus, ir tik užsienis sąmoningai iškraipo faktus. Kartu įspėjo, kad jeigu tektų jai susitikti su užsienio diplomatais, "neiškraipytų" faktų apit vyro teisma.

Kaunas. 1981 m. vasario mėn. į Kauno KGB buvo iškviesta Medicinos mokyklos mokinė Marytė Vėlyvytė. Tardytoja dominavo jaunimas, dalyvavęs Naujųjų Metų sutikime.

Tardymo metu M. Vėlyvytė tris kartus buvo palikta kabinetė viena. Mergaitė, pajutusi neįprastą kvapą, užmigo. Po to jautėsi

si labai prislėgta. Kadangi saugume nepasisekė mokinę išgąsdinti, čekistai primygtinai tvirtino tėvams, kad būtina dukrą gydyti psichiatrinėje ligoninėje.

Kulautuva. 1980 m. spalio 14 d. Kulautuvoje buvo suimta užsienio kalbų dėstytoja (dabar pensininkė) Felicija Kasputytė. Padaryta detali krata vasarojimo kambaryje Kulautuvoje ir jos bute Kaune, Zuvinto 13 — 21. Darantys kratą saugumiečiai pareiškė, jog ieško pogrindinės spaudos ir antitarybinių literatūros. Paėmė rankraščius: "Ligonės meditacijos", "Žmogiškojo kilimo pakopos", "Asmenybės ugdymas"; mašinėle rašytas knygeles: "Amžinųjų būties problemų apmąstymai", "Meilės ir sekso kolizijos". "Milašius mistika", "Dienoraščio fragmentai", "Amenybės problemos" ir kt. Po keletos dienų trukusio tardymo suimtają paleido.

F. Kasputytė — ligonė, serga širdies liga. Tris mėnesius ji buvo laikoma namų arešte.

1977 m. birželio 18 d. Kulautuvos miške F. Kasputytė užpuolė milicijos pareigūnas Valutkevičius su savo sėbrais grasino, jog atbaids visus laisvąsias, o ją pačią, anksčiau ar vėliau, vis tiek likviduos.

(Bus daugiau)

Jugoslavų reakcija į Lenkijos įvykius

Jugoslavijai sunkiau gauti paskolą

Belgradas. — Įvykiai Lenkijoje buvo labai sekami Jugoslavijos vyriausybės ir plačiosios visuomenės. Jugoslavų spauda neįskaitė, jog vienos lenkų įvykiams, kalbos lenkų komunistų partijos kongrese užėmė nemažai vietos Jugoslavijos televizijoje. Reakcija buvo savotiška, Jugoslavai komunistai nebijo vieningos savo liaudies akcijos prieš partijos režimą, nes Jugoslavija yra įvairių tarpusavyje dažnai nesugyvenančių tautybių, įvairių tikėjimų žmonių mišinys, kuris nelinkęs vieningai veikti.

Labai šiltai Jugoslavijoje priimama žinia, kad lenkai kovoja už teises ekonominiame gyvenime, teises, kurias jugoslavai jau seniai įgyvendino, būtent: "darbininkų tarybas" imonėse ir įstaigose, kur darbo žmonės vadovauja kartu su įmonių administracija. Lenkijoje "Solidarumas" dar tik pradėjo savo reikalavimus, įgyvendinant "bendrą vadovybę".

Didelį Jugoslavijos žmonių susidomėjimą kėlė klausimas: ar sovietai pasijus į Lenkiją savo tankus. Jugoslavams, jau seniai nukrypsusiems nuo Kremliaus nusta-tyto kelio, labai rūpėjo sovietų reakcija ir "Brežnevo doktrina", nes pačiai Jugoslavijai ne kartą grėsė sovietų įsikišimas.

Partijos vadovybei, žinoma, ne patinka lenkų "demokratija", nes daugelis jugoslavų komunistų vadų itaria, kad liaudis juos išmestų iš pareigų, jei imtų slapta balsouoti partijos suvažiavimuose.

Dar blogiau, Jugoslavijos finansų vadovai pastebėjo, kad daug sunkiau gauti paskolų užsienio bankuose, kuriuos labai pa-

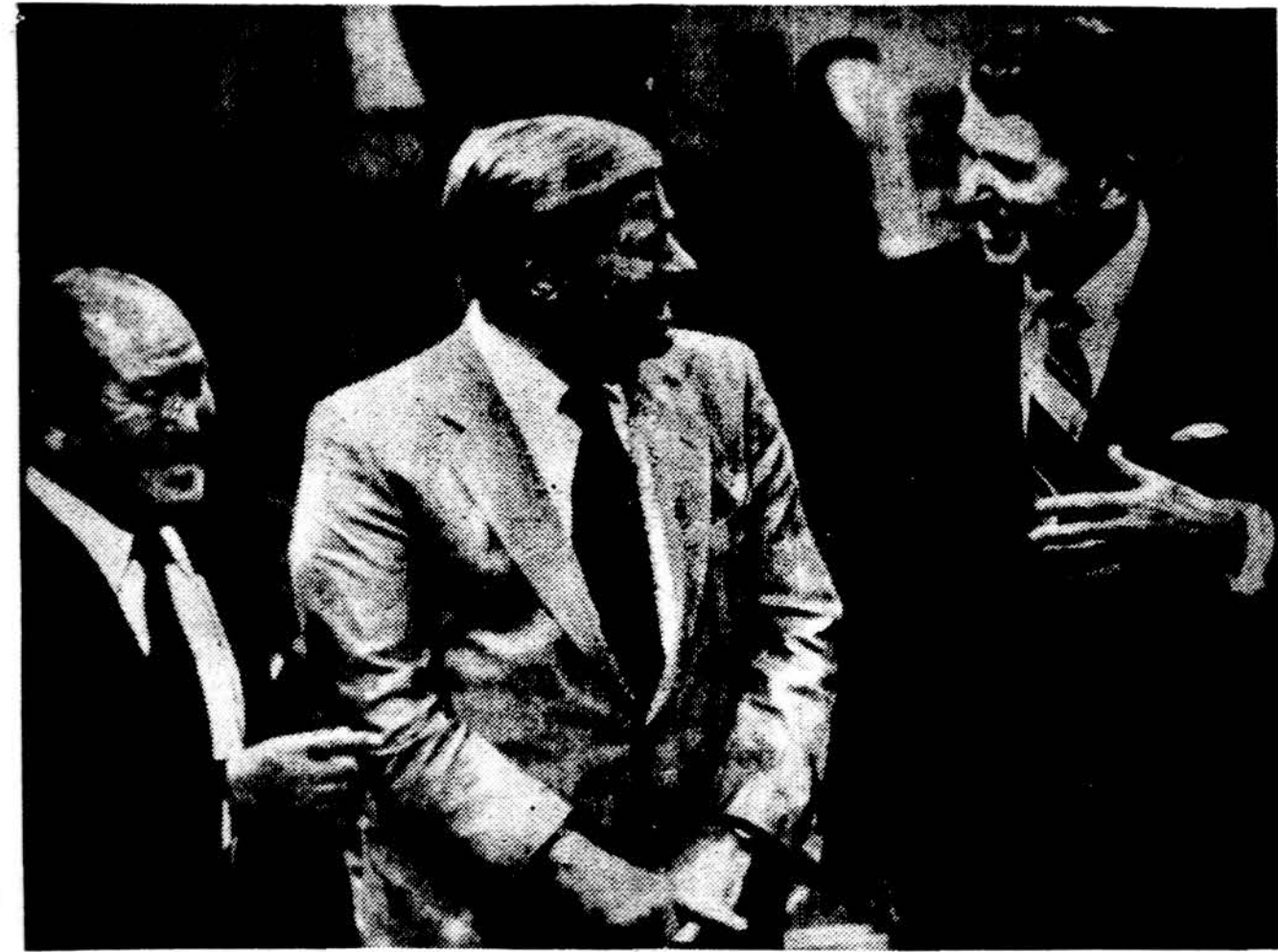
veikė lenkų bankrotas, nesugebėjimas sugrąžinti skolų. Nors Jugoslavijos skolos užsieniams siekia apie 18 bil. dol. (Lenkija skolinga 27 bil.), bankai šiemet daug atsargėsi. Lenkų pavyzdys parodė, kad sunku tikėtis didesnės sovietų paramos, sugrąžinant skolas. Paskavos, sugrąžinant skolas, kad Jugoslavija tikėjosi šiais metais pasiskolinti 2.1 bil. dol., tačiau gavo paskolų tik 600 mil. dol.

Atsaukė streiką

Varšuva. — Lenkijos keleivinės lėktuvų linijos LOT darbuotojai atsaukė numatytą streiką, kuris turėjo prasidėti penktadienį. Vicepremjeras Rakowski pareiškė spaudai, kad lėktuvų bendrovei turi vadovauti valdžios paskirtas generolas, nes LOT yra svarbi grandis Varšuvos pakto gynybos sistemoje.

Vyriausybė toliau veda derybas su Gdansk darbininkų vadais dėl uostų darbininkų streiko, kuris numatomas šiandien.

Vakarų Berlyne karinio amerikiečių aerodromo viršininkas perdavė Vakarų Vokietijos organams 21 metų lenką, kuris pagrobė Lenkijos lėktuvą su 56 keleiviais ir, grąšindamas revoliu ir granata, privertė lakūnus skristi į Vakarų Berlyną. Lėktuvui ir keleiviams buvo leista grįžti į Lenkiją.

Trijų demokratių pramonės valstybių vadai Ottawos konferencijoje. Iš dešinės: JAV prezidentas Ronaldas Reiganas, Vakarų Vokietijos kancleris Helmutas Schmidt ir Japonijos premjeras Zenko Suzuki.

VILTINGAI BAIGĖ VADŲ KONFERENCIJĄ

Korespondentams patiko Reagano laikysena

Ottawa. — Pramonės valstybių viršūnių konferencijoje daugiausia ginčų sukėlė aukšti Amerikos bankų paskolų nuostimčiai, dolerio vertės iškilimas, aukso nukritimas. Prancūzijos prezidentas pareiškė, kad yra riba, iki kurios europiečiai gali kentėti Amerikos bankų nuostimčių padarinius.

Vokietijos kancleris Schmidtas nesutiko, kad Vokietijai nenaudinga pirkti dujas iš Sovietų Sąjungos. Vokietijų bendrovės daug uždirbs, tiesdamos dujų liniją. Be to, Vokietijos kariniai ekspertai yra apskaičiavę, kiek dujų galima iš sovietų pirkti, nerizikuojant tapti energijos vergais. Vokietijai galėtų naudoti daugiau akmenų anglių, galėtų statyti daugiau branduolinių jėgainių, tačiau vyriausybė siekia įvairių energijos šaltinių, kad būtų nepriklausoma nuo vienos kurios, pasakė kancleris.

Konferencija sutarė šaukti ekonominę konferenciją dėl strateginių prekių pardavimo Sovietų Sąjungai. Prancūzijos Mitterandą prikišo, kad Amerika atšaukė ją vėlavimo boikotą, o kitiems siūlo prekybą su sovietais mažinti. Konferencijos dalyviai pasmerkė Afganistano vyriausybę už oro piratų globėjimą ir siūlė visai nutraukti keleivinių lėktuvų skridimą į Kabulą, kol afganų režimas nepritaris kovai su oro piratais.

Konferencijos paskelbtame ko-

Mirė rašytojas Juozas Paukštelis

Vytautas Paukštelis iš Kenoshos pranešė, jog ok. Lietuvoj liepos 16 d. mirė rašytojas Juozas Paukštelis. Velionis buvo gimęs 1899 kovo 3, Tiltonių k., Linkuvos vls., Šiaulių aps. Baigęs Šiaulių gimnaziją ir universitetą jis ilgus metus dirbo pedagogo darbu, buvo Kėdainių gimnazijos direktorius. Nuo 1922 rašė eilėraščius, apsakas, romanus, keliolika apybraižų ir dramų. Yra išvertęs lietuvių kalba ne vieną vokiečių ir rusų rašytojų kūrinį.

Jo kaip rašytojo didžiausia duoklė buvo jo romanai: Pirmieji metai, Kaimynai, Jaunystė.

munikate kalbama apie kovą su nedarbu ir infliacija. Bus tariamasi su atsilikusiomis šalimis vadinamam Šiaurės Pietų susitikime dėl ekonominės paramos besivystančioms šalims. Tą paramą ypač kėlė Prancūzija ir Kanada.

Šios konferencijos proga Kanadoje apsilankė apie 2,000 žurnalistų, kuriems vyriausybė buvo įsteigusi 24 valandų restoraną. Ottawos barai gavo leidimą veikti iki 3 val. ryto.

Amerikiečiai korespondentai pripažįsta, kad prezidentas Reaganas, kuris pirmą kartą dalyvavo šioje konferencijoje, laikėsi "gerai", nedarė klaidų, be reikalo nenusileido kitų spaudimui. Nutarimuose viešpatavo kompromisai, todėl ir komunikatas yra "bendrasis žodžiais". Vakarų demokratijų vadų konferencija ateinančiais metais įvyks Prancūzijoje. Prezidentas Reaganas paskutiniame savo pareiškime pasakė, kad konferencija baigiamą su patikėjimu ir optimizmu žvelgiant pirmyn, nes žmonės galės kalbėti, jog ši konferencija pradėjo mūsų tautų kelią į ekonominį atsivertimą.

Izraelis atmetė karo paliaubas

Jeruzalė. — Antradienį Izraelis atmetė JAV reikalavimą skelbti karo paliaubas ir pareiškė, kad su palestiniečiais Izraelis nesiderės. Premjeras Beginas tačiau sutiko, kad specialus JAV pasiuntinys Habibas toliau bandytų susitarti su Libano valdžia dėl paliaubų. Beginas pasakė Habibui, kad palestiniečiai turėtų visi išeiti iš Libano, o jei ne, — turėtų patraukti nuo Izraelio sienos apie 35 mylias, tik tuo atveju Izraelis kalbėtų apie paliaubas.

Izraelio lėktuvų ir artilerijos puolimai sunaikino Libane devynis tiltus per Zahranį ir Litani upes, tačiau palestiniečiai atsigaubė amuniciją arkliais ir muilais.

Palestiniečių žiniomis, Libano sieną peržengė apie 25 Izraelio tankai ir būriai pėstininkų. Jungti nės Tautos pareikalavo per 48 val. nutraukti visus karo veiksmus.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Pentagonas indentifikavo tris Vietnamo gegužės 17 d. sugrąžintus amerikiečių kūnus. Visi trys buvo karo laivyno lakūnai, nukritę Vietname 1967, 1968 ir 1972 metais. Vienas jų užsimušęs lėktuvui krinant, kiti du mirė nelaisvėje.

— Maskvos teimas nubaudė Feliksą Serebrovą 4 metus darbo stovyklos ir 5 metus ištėmimo. Jis priklausė Rusijos visuomeninei grupei Helsinkio nutarimų vykdymui remti.

— Angola paskelbė, kad Namibijos laisvės kovotojas pavyko sunaikinti Pietų Afrikos karinę bazę, kurioje žuvo daugiau 100 kareivių.

— Brighton, Anglijoje posėdžiavusi tarptautinė banginių medžiavimo komisija atmetė Vakarų valstybių raginimus sumažinti banginių žudymą. Iš 30 narių tik 16 balsavo už sustabdymą, nors prezidentas Reaganas specialiu laišku prašė baigti naikinti pasaulyje mažėjančius banginius.

— Šią savaitę Ispanijoje įsigaliojo skrybių įstatymas. Teismams nuo rugsėjo pradžios pradės svarstyti skrybių bylas, kurių esama apie 500,000.

— Tailandija skelbia, kad Kambodijos vakarinės provincijose vyksta smarki kovos tarp vietnamiečių ir buvusio režimo partizanų.

— Kanadoje vėl prasidėjo partininkų unijos ir federalinės vyriausybės derybos. Paštininkai streikuoją nuo birželio 30 d. Amerikiečiai partininkų streiko grėsmę praejo, pašto valdyba patenkino unijos reikalavimus.

— Vakar Rose Kennedy, garbių politikų motina, šventė 91 gimtadienį. Ji turi 29 anūkus ir keturis proanūkus. Ji kasdien dar išklauso Šv. Mišių ir dažnai maudosi jūroje.

— Kalifornijos gubernatorių kreipėsi į Aukščiausiąjį Teismą, nes šešios pietinės valstijos: Alabama, Georgia, Kentucky, Louisiana, Florida, Texas užnors išvežti vaisius iš Kalifornijos. Kaltė metama vaisius naikinančiai mūselei, tačiau Kalifornija itaria, kad tai konkurencijos baime.

— Vakarų Vokietijos valdančioji socialdemokratų partija išmėnė savo kairiojo sparno vadą, bundestago atstovą iš Duessel-

Stipri kova prieš pensijų reformas

Senieji amerikiečiai gerai susiorganizavę

Washingtonas. — Antradienį abu kongreso rūmai svarstė socialinio draudimo klausimą. Atstovų Rūmai 405 — 13 balsų atmetė vyriausybės siūlomą minimalios pensijos panaikinimą. Vyriausybės gegužės 12 d. paskelbtas socialinės apsaugos programų reformos planas sukėlė Amerikoje nemažą pasipriešinimą. Ir antradienį prie Kongreso rūmų suvažiavo apie 9,000 demonstrantų, kurie protestavo prieš pensijų mažinimą ar, apskritai, sistemos reformas. Komentatoriai teigia, kad vyriausybės planas turi būti kuo greičiausiai priimtas, nes kitaip, artėjant kongreso rinkimams, vis mažiau kongresmenų išdrįs už reformas balsuoti. Amerikos pensininkai parodė savo politinę galią. Kada Carterio administracija pasiūlė gan švelnius socialinės apsaugos apkarpymus prieš dveju metus, senųjų amerikiečių reakcija buvo tokia pikta, kad Kongrese neatširodė nė vieno, kuris būtų išdrįsęs pasiūlyti išstatymo projektą.

Amerikos senieji piliečiai užpylė savo kongreso atstovus laiškais, telegramomis, organizuotomis ir pavienėmis peticijomis, asmeniniais pareiškimais. "Gan aktyvios dvi senelių grupės: NRTA (National Retired Teachers Association) ir AARP (American Association of Retired Persons). Turėdami pakankamai laiko ir organizatorių, šių draugijų vadai kontaktavo 14,000 klubų, savanorių veikėjų, jų draugų ir giminaičių. Kita aktyvi pensininkų grupė NCSC (National Council of Senior Citizens) išsiuntinėjo 10,000 raštų, susisiekė su 4,000 savo klubų. Įsisteigė SOS koalicija (Save Our Security), kuriai priklausė apie 90 profsąjungų, religinių grupių, draugijų. Sakoma, kad ši koalicija pasiekia apie 35 milijonus amerikiečių. Labai aktyvi "Pilkųjų Panterų" organizacija, kuri skelbia turinti 50,000 energingų narių. "Panteroms" vadovauja gyva 75 metų amžiaus Maggie Kuhn, kuri savo prakalbose pabrėžia: "Mes niekuo nerizikuojame, laimėsime ar ne, mes galime sukelti triukšmą". Šis demokratinis balsuotojų spaudimas jau turėjo padarinių. Administracijai paskelbus savo pensijų reformos planus, respublikonų dominuojamas senatas po 8 dienų vienbal-

siai, 96 — 0 balsais tuos planus atmetė, pasisakydamas prieš pensijų mažinimą.

Pensininkai pasirodė viena stipriausių demokratių jėgų Amerikoje. Dar aktyviau už socialinę apsaugą kovoja būsimieji pensininkai, daugiau 55 metų amžiaus. Juos įskaitant, susidaro 47 milijonų balsuotojų jėga. Pabrėžiama, kad senieji amerikiečiai yra "geresni" balsuotojai už jaunuosius, kurie "neturi laiko" atlikti savo pilietinės pareigos.

Statistika nustatė, kad prezidento paskutiniuose rinkimuose senieji amerikiečiai sudarė tik 29 nuostimčius turinčių teisę balsuoti, tačiau pensininkų balsai siekė 33 nuost. Kongreso nariams SOS laiškuose pabrėžiama, kad kongresmenas, kuris balsuos už pensijų mažinimą ar už pensijų amžiaus ribos pakėlimą, nebus daugiau išrinktas ir gali atsisveikinti su savo vieta Kongrese. Kongreso nariai senelių balsą išgirdo. Pensininkų organizacijos neatmeta reformų reikalingumo, tik reikalauja balso svarstyt, kur tos reformos geriausia įgyvendintinos. Didžiausią opoziciją sukelia sumanymas kelti amžiaus ribą nuo 65 iki 67 ar 68 metų. Tarp dar bedirbančių amerikiečių daugiau sia priekaištų kelia sumanymas sumažinti ankstyvųjų "poilsiautojų" pensijas.

Prezidentas Reaganas paskelbė, kad jis planuoja pasirodyti visai tautai televizijos kalboje, numato ieškoti visų partijų sprendimo, sprendžiant socialinės programos problemas.

Popiežiaus sveikata

Roma. — Popiežiaus Jono Pauliaus II sveikata palaipsniškai gerėja. Šventąjį Tėvą slauganti grupė paskelbė oficialų biuletenį. Trumpame, vos trijų eilučių, gydytojų biuletensyje taip sakoma: "Tėsi viruso išsuktos ligos palaipsniško nykimo fazė. Bendra popiežiaus sveikatos būklė yra žymiai pagerėjusi. Ligonis vis labiau atgauna fizinę jėgą ir fizinį aktyvumą". Biuletenį pasirašė devyni gydytojai.

Antradienį popiežius pirmą kartą pasirodė televizijos ekranuose, kur tarė žodį Eucharistinio kongreso Lurde dalyviams. Jis pareiškė sergantiems ir invalidams, kad šiuo metu jis pats pergyvena kūno silpnumą ir jaučiasi esąs arčiau visų kenčiančių, sergančių ir sužeistų.

Italijos teismo prokuroras pareikalavo kalėjimo iki gyvos galvos bausmės turkų teroristui Ali Agcai, kuris tą dieną atsisakė teisme dalyvauti. Pagal Italijos įstatymus, gyvos galvos bausmė neleidžia kalinio paleisti anksčiau. Prokuroras dar pareikalavo 12 metų bausmės už ginklo turėjimą ir dokumentų padirbinėjimą. Agcai siūloma tą 12 metų bausmę pakeisti į 12 mėnesių kalėjimą vie-nukėje.

KALENDORIUS

Liepos 23 d.: Apolinaras, Brigita, Tarvilas, Gelminė.
Liepos 24 d.: Ursinas, Kristina, Seigis, Jurga.

Saulė teka 5:35, leidžiasi 8:19.

ORAS

Nepastovus debesuotumas, temperatūra diena 80 l., naktį 60 l.

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu:
E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, IL 60632

SEMINARAS ANGLŲ KALBA

Antrasis lietuvių kultūros seminaras anglų kalba bus nuo 2-ros iki 9-tos rugpjūčio jėzuitų Rekolekcijų namuose Clintone, Ohio. Jį ruošia Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga. Seminare gali dalyvauti vidurinę mokyklą baigę žmonės, nesvarbu kokios tautybės jie būtų. Visi, kurie domisi lietuvių kultūra, yra kviečiami dalyvauti. Dalyvauti jame kviečiami ir Lietuvos vyčiai.

Seminare paskaitas skaitys istorijos, literatūros, kalbos ir tautosakos mokslų žinovai. Jų tarpe bus Wisconsinso universiteto profesorius Alfredo Senn kursas — „Lietuvių tautinio susipratimo vystymasis“, Pennsylvanijos Vasiljbinio universiteto profesoriaus Williamo Schmalstieg — „Lietuvių kalbos savybės“, Elenos Bradūnaitės — „Lietuvių tautosaka ir tautos istorija“, Romo Sakadolskio — „Pogrindinės spaudos dabartinėje Lietuvoje apžvalga“ ir

Wisconsinso universiteto profesorės Birutės Ciplijauskaitės — „Lietuvių literatūra vertimuose“.

Jėzuitų poilsio namai, kuriuose bus seminaras, vadinasi „Loyola of the Lakes Jesuit Retreat House“ ir jie yra Clintone, Ohio valstijoje, pietus nuo Akron. Lengvai galima nuvažiuoti automobiliu, lėktuvais arba autobusu. Susisiekimą lėktuvais aptarnauja netoli esąs Akron-Canton aerodromas, o Akron miesto centre yra didelė autobusų stotis.

Seminaras kainuos 125 doleriai asmeniui. Už tą mokestį bus duodamas kambarys, maistas ir mokslo priemonės.

Registracija prasidėjo birželio pirmą. Rašyti reikia šiuo adresu: LWYA Communication Center, Attn: Seminar Committee, 5620 South Claremont Avenue, Chicago Illinois 60636.

A.P.

Praeitų metų lietuvių kultūros seminaro anglų kalba dalyviai.

LAIŠKŲ RAŠYTOJOS

36-tos vyčių kuopos Chicagoje narės Sabina Klatt ir Rūta Kazlauskienė per praėjusius metus parašė daug laišku senatoriams ir kongresmanams Vytauto Skuodžio ir kitais Lietuvai ir jos žmonėms lie-

čiančiais reikalais. Sabina Klatt parašė 100 laišku, o Rūta Kazlauskienė 108 laišku. 127 iš tų laišku buvo Vytauto Skuodžio reikalai. Yra pasiūlyta Lietuvos Reikalų komitetui, kad abi šios vytytės būtų už tą darbą atžymėtos.

E.P.

Chicago's vyčiai: Vitalija Uznienė, Estelle Rogers, Liucija Šotienė ir Klemensas Vidzius.

Nuotr. Lino Meilaus

SKOTIJOS LIET. NAUJA VEIKLA

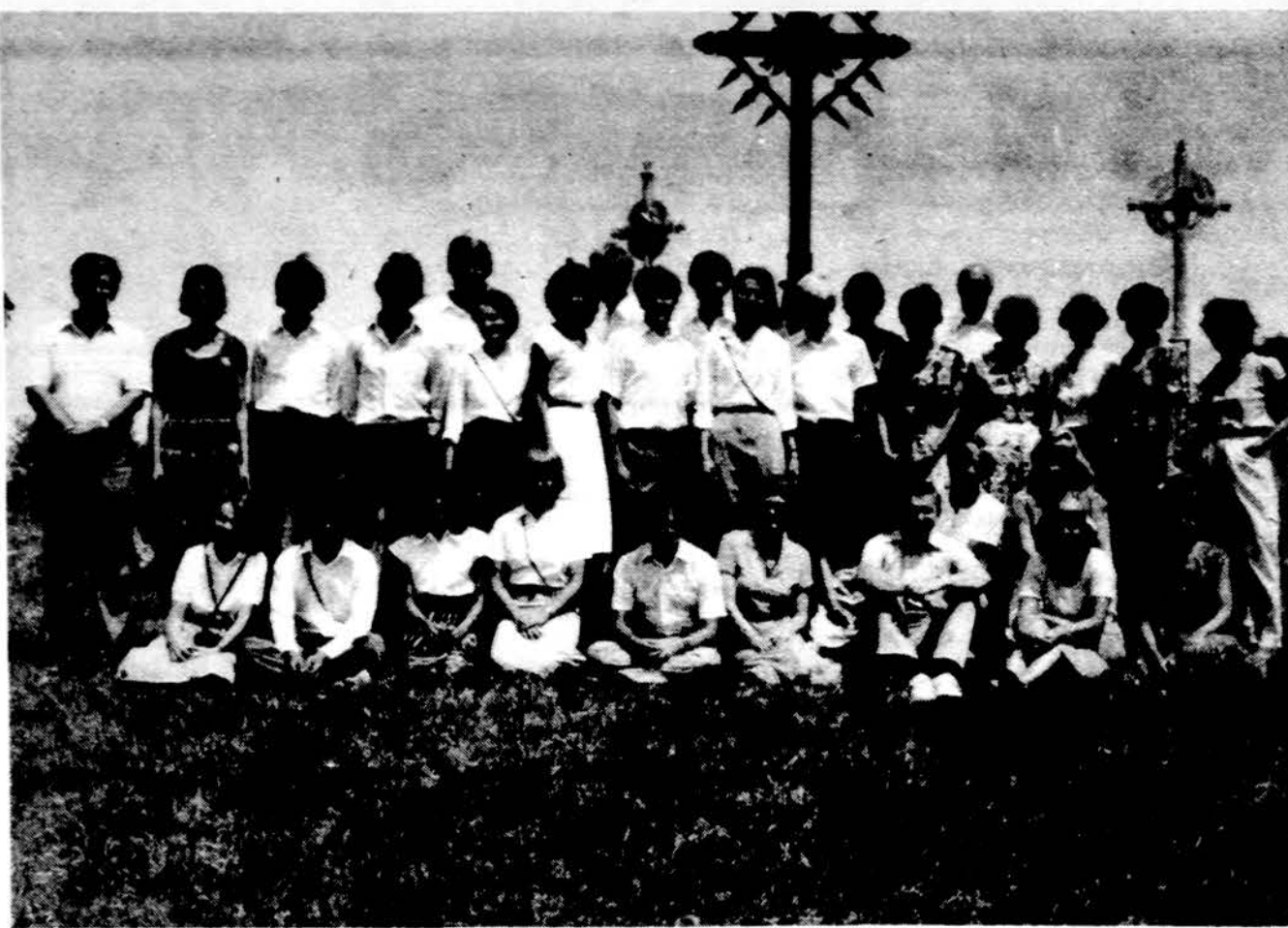
Menc ir kultūros vedėja P.M. McCrossan įkūrė jaunimo chorą, kuriame dalyvauja 23 jaunuoliai. Klubo patalpose ant radeniais moko lietuviškai dainuoti. Jaunimo vis daugiau prisideda. Vadovai gerai sekasi gal dėlto, kad ji iš profesijos yra mokytoja.

Labai malonu, kad P. McCrossan apsiėmė tą darbą

ir sugebėjo suorganizuoti augantį jaunimą prisidėti prie lietuviškos veiklos.

P. McCrossan, pradėjusi mokyti tautinių šokių, dabar laukia pagalbos iš P. Jurienės, kuri būdama Skotijoje gegužės mėn. pažadėjo jaunimo vadovai pagelbėti.

Skotijos DBLS skyrius ir Socialinis klubas pažadėjo jaunimą remti, linkėdami geros sėkmės jaunimui ir jų vadovai.

Gausi vadovybė ir mokytojai Jaunučių Ateitininkų stovykloje, Dainavoje. Jų tarpe Juozas Polikaitis, stovyklos vadovas ir komendantas, Stasys Rudys, vyriausias berniukų vadovas, Ramunė Račauskienė, vyriausia mergaičių vadovė (1 sav.), Jurina Rugienienė, vyriausia mergaičių vadovė (2 sav.), keramikos mokytoja dr. Marytė Gaiztūnienė,

tautinių šokių mokytoja dr. Zivilė Vaitkienė, rankdarbių mokytoja Valentina Černiauskienė, tautosakos mokytoja Nijolė Gražulienė, gamtos mokytoja Kristina Kutkutė, stovyklos laikraščio redaktorė Dalia Staniškienė ir gailiatinga sesuo Vida Damašienė, vakaro programos vadovė Kristina Pemkutė, iškvedys Rimas Gražulis ir sekretorė Irena Polikaitienė.

DAINAVOS SUKAKTIS IR ŠVENTĖ

Stovyklos šventė

Vėsus liepos 19-tos rytas pasitiko jaunimo stovyklos svečius, vykstančius ir pamaldas Dainavoje. Aikštėje tarp Balto Namų ir Spyglių ežerėlio, po vešliais ažuolais, buvo pastatytas altorius. Vasaros karščių išvarginti žmonės džiaugėsi, kad debesėlių tamsi marška uždengė Dainavos dangų nuo karštų saulės spindulių.

Prieš pat pamaldas debesėliai prakiuro ir visiems teko kraustytis į Balto namo erdvią salę. Susirinko 106 stovyklauotojai su savo vadovais ir apie 200 svečių. Šv. Mišias laikė vysk. Kenneth J. Pavish, asistuojamas kun. Viktoro Dabušio ir kun. Kazimiero Pugetičiaus. Vyskupas, kurio dieceizijoje ši stovykla yra, jau trečią kartą atvyksta į metines šventes ir visuomet parodo stovyklai savo didelį prielankumą. Jis savo pamokslė išskėlė blogio problemą, vertino jaunimo stovyklą, kaip padedančią jaunimui išaugti geraiis kovotojais su blogiu. Jubilėjaus proga, stovyklai linkėjo ilgai gyvuoti.

Pamaldas vyskupas laikė anglų kalba, dalyviai atsakė lietuviškai, o jaunimas gražiai giedojo lietuviškas giesmes, palydimas Dariaus Polikaitio muzikos garsais. Po pamaldų lietutis padarė pertrauką. Aikštėlėje prie Balto namo, vyskupui ir svečiams stebint, stovyklaujantieji jaunieji ateitininkai atliko dainos ir šokio programą. Ypatinai gražiai skambėjo jų dainos. Akordeonais grojo — dainoms Darius, o tautiniams šokiams — Audrius Polikaitis.

Jaunųjų ateitininkų pietuose dalyvavo vysk. Kenneth J. Pavish, kun. Raymond Shlinkert — Manchesterio klebonas, Dainavos tarybos posėdis.

Dainavos tarybos posėdis

Liepos mėn. 18 d. Dainavoje įvyko ALRK Federacijos jaunimo stovyklos Direktorių Tarybos posėdis. Dalyvavo 10 asmenų iš tarybos sudėties ir būrelis talkininkų.

Dabartinę jaunimo stovyklos direktorių tarybą sudaro 13 asmenų: kun. Viktoras Dabušis, dr. Romas Kriaučiūnas, kun. Viktoras Kriščiūnėvičius, Janina Udrienė, Vacius Lelis, Marija Kasevičienė, seselė M. Aloyza, Bronius

ir jaunimo stovyklos, bei Tarybos oficialūs asmenys. Pietų metu meninę dalį atliko Dariaus Polikaitio vadovaujamas orkestrėlis, pagrojęs jo orkestruotų liaudies dainų, o kun. R. Shlinkert tarė žodį. Po to vyko vėliavos nuleidimas ir jauniesniųjų ateitininkų stovyklos uždarymas.

Erdvioje pastogėje prie užkandinės šventės dalyviai geroje nuotaikoje praleido porą valandėlių besivaikindami, mėgindami laimę loterijoje ir pasidalindami išpuščiais su svečiais, kurių didelė dalis buvo iš tolimų vietų. Loterija davė 406.50 dol. pelno. Danutė ir Leonas Petroniai paaukojo 50 dol. Ursulė Astrienė padovanojo savo menišką darbo kopytstulpį, padarytą iš šiaudinukų. Kiti dalyviai prie įvairiavimų ar pamaldų metu paskyrė mažesnes aukas.

Prieš 25 metus, prel. Albavičiui pašventinus pirmojo stovyklos pastato pamatus, gavus lietutis palaistę Dainavos laukus sekmingam jos augimui, o šiais metais toks pat gavus lietus vėl laistę Dainavą ateities lietuviško derliaus brandinimui.

Š.m. spalio mėn. 17 d. Detroito Kultūros centre numatytas šaukti Dainavos šimtinių suvažiavimas, apie kurį šimtiniųkai bus painformuoti. Yra rengiamas Dainavos jaunimo stovyklos jubiliejinis leidinys. Jį redaguoja Vacys Rociūnas.

Jubilėjaus proga rengiama loterija. Gavę bilietukus, prašomi paremti Dainavos jaunimo stovyklą. Pinigai yra reikalingi stovyklos įrengimų papildymams, ar patalpyms.

Tarybos posėdyje konstatuota, kad stovyklos išlaikymas remiasi atskirų asmenų didele darbo auka.

S. G-kas

ADOLFAS VENCLAUSKAS KOVOJE SU MILZINU

Knygos turinys paimtas iš okupuotos Lietuvos gyvenimo, kuriame aprašo tuometinius įvykius provinciniame miestelyje ir jo apylinkėse kada vyko sunkios partizanų kovos su okupantais ir jų padėjėjais. Išleido Akademinio Skautų Sąjūdžio Filisterių skautų sąjungos Worcesterio skyrius. 230 pusl. Kalina su persiuntimu \$5.75. Illinois gyventojai prideda 25 ct. valstijos mokesčio

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Illinois 60629

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLAKIS
IR
VINCAS BRIZGYS
Teisėjų daktarai
2468 W. 60th St., Chicago, IL
Vid. tel. 778-8000
Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$42.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$40.00. Foreign countries \$42.00

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesučiunami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėję.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$42.00	\$25.00	\$17.00
Kanadoje (kanadiška dol.)	\$46.00	\$26.00	\$18.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$42.00	\$25.00	\$17.00
Užsienyje	\$42.00	\$25.00	\$17.00
Kitur — Amerikoje	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Savaitinis	\$28.00	\$17.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Nesinaudoję straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

Keliuose Lenkijos miestuose buvo sužaloti sovietų paminklai, pastatyti karui pasibaigus. Spaudoje pranešama apie tvarkos ardymus. Vienu atveju „girti“ keleiviai Varšuvos-Pvzemyslio traukinyje privertė du policininkus paleisti jų vėžamą kalinį.

Katovicuose vidurnaktį minia užpuolė geležinkelio stotį, plytgaliais išdaužė langų stiklus ir bemaž sugriovė pastatą. Jaunuoliai puolė policininkus, kurie buvo pasiųsti tvarkai atstatyti. Apie 80 žmonių buvo suimti ir 9 sužeisti. Dauguma suimtųjų buvo neblaivūs.

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatliepia, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 14 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKS A
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GÁ 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val pagal susitarimą: Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val vak. Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val: pirmad. antrad. ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527

Dr. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundas Ave.
Egin. III. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575

Dr. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak. Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽILIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7) šeštadieniais pagal susitarimą

DR. K. M. ŽYMANČAS

DR. S. T. CHIRBAN
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val. pagal susitarimą: antr., trečiad., ketvirtad. 10 v. ryto iki 6 v. vakaro. Tel. — 778-3400

PASAULIS KURTUS

Jau daugiau kaip 40 metų Lietuva yra pavergta ir lygiai tiek pat metų mūsų tauta tėvynėje ir išeivijoje visą laiką kovoja dėl savo krašto laisvės. Per tą laiką mes buvome išugdę okupantui pasyvų pasipriešinimą, perėjusį į ginkluotą rezistenciją, kuri tęsėsi už dešimtį metų. Užsienyje ir galvūryje mes stengėmės daryti viską, kad pasaulis išgirstų pavergtos tautos šauksmą. Mes visais galimais būdais stengėmės informuoti pasaulio politikus, intelektualus, įvairių kraštų spaudą ir plačiąją visuomenę apie tai, kas vyksta mūsų krašte. Mes išsklėmėme žmogaus teisių paneigimą, religijos persekiojimą, žudymus, deportacijas ir visą eilę kitų neteisybių, kurios pažeidžia bet kurias tarptautines normas ir kurias neatlaidžiai mūsų tautai taiko okupantas. Mes veržėmės visur, kur buvo galima ir kur reikėjo, ežome per atviras ir per užduras duris...

Kas iš to visko išėjo, atsako „Pasaulio Lietuvis“ redakto-rius Br. Nainys to žurnalo nr. 6-7, redakciniam rašinyje: „O vis dėlto įvyko kaip tik tai, ko mes mažiausiai tikėjome. Tauta vis dar tebėra pavergta, nepriklausoma valstybė neatstytta, o mes, pabėgėliai, pasklidę po pasaulį, gyvenantys kurti naują gyvenimą. Kasmet minėdami įvairias sukaiktis, mes kartojame tuos pačius šūkius, skelbdami pasauliui apie mums padarytą skriaudą ir reikalaujanti ją atšaukti. Bet kol kas dar niekas mūsų šauksmo negirdėjo...“

Kalifornijos lietuvių tarpe net kilo sąjūdis pradėti veikti kiek kitokia kryptimi. Girdi, lietuvių šiam krašte neturi nei įtakingų valstybinių, nei politinių, nei gerų informatorių. Taigi reikia sudėti didesnę pinigų sumą (minima keli šimtai tūkstančių dolerių) ir už šiuos pinigus pasisamdyti nelietuvius šio krašto politikus - informatorius profesionalus, kurie mūsų vardu „aukštose institucijose“, šio krašto spaudoje, televizijoje, per radiją ir kitu būdu kalbėtų. Reikiama vilčių, kad jie daug ką galėtų mūsų laisvės reikalui padaryti. Svarbiausia - Lietuvos laisvės reikalą išpopuliarinti, pristatyti šio krašto visuomenei, naudodami patias moderniausias priemones.

Tai labai gražu, tačiau tokius sumanymus keliant už-mirštama kita to paties medalio pusė: Ar Lietuvos laisvės reikalas didesnis išpopuliarinimas JAV-bėse padėtų Lietuvai atgauti laisvę? Ar Sovietai, paskaitę laikraščiuose ir patyrę, kiek daug rašoma apie Lietuvą, susigęs, pasitrauks iš Lietuvos, pasiimdami savo kariuomenę, katus ir kitus „turtus“?

Ne, ir didžiausia Lietuvos laisvės reikalui propaganda nepajęs išvairyti okupantų iš Lietuvos. To negalėtų padaryti ir bet kurios JAV-bių ir kitų kraštų diplomatijos priemonės. Sovietinius rusus iš Lietuvos išvairyti tegali fizinė jėga, o jos niekas nepasiryžęs var-toti. Jau JAV-bių karo vadas Europoje gen. D. Eisenhoweris 1945 m. Muenchene priimitai lietuvių bei lietuvių delega-cijai pasakė maždaug šiuos žodžius: „Lietuviai, jūs man labai mieli ir brangūs. Jūsų tauta verta nepriklausomybės, bet žinokite, kad Amerika dėl jūsų karo nepradės...“

Šiuos žodžius pasakiusio JAV kariškio bei valstybi-ninko jau seniai nebėra gyvųjų tarpe. Bet jo atvirai išreikštos formules laikėsi visos vyriausybės, laikysis ir toliau.

tėvynėje ir išeivijoje veda prieš okupantus pasyvią pasipriešimo akciją ar kovą. Fizinės jėgos nei Lietuvoje, nei išeivijoje nevartojamos. Panašiai elgiasi latviai, estai, moldavai, čekai, slovakai, ukrainiečiai, gruzinai, armėnai ir kitos sovietinių rusų pavergtos tautos. Jos visos nori laisvės bei nepriklausomybės, bet taip pat gerai žino, kad bet koks jėgos ar teroro veiksmų pavartojimas prieš prispaudėjus neat-neisų kraštų laisvės, greičiau naują sustiprintą okupaciją ir naujus teroro veiksmus.

Bet yra pasaulyje tautų, kurios kitais galvoja, kaip mes, ir kitomis priemonėmis kovoja dėl savo laisvės. Iš jų tarpo išskirtinai paminėsiu 5 pavergtas tautas. Štai jos.

Airiai katalikai Šiaurinėje Airijoje jau keletą metų neat-laidžiai kovoja prieš kelis šimtus metų jų žemę okupavusius britus. Britų dešimtys milijonų - šiaurinių airių gal ketvirtis milijono. Jėgos per daug nelygios. Dovydas prieš Goliatą! Tačiau airių kovos prie-monės paremtos fizine jėga ir iš jos išplaukiančiais padariniiais. D. Britanijos valdžia visą laiką tebėra kurčia airių laisvės pastangoms, net politinių kovotojų teisių at-riamams nepripažįsta. Nei teroro veiksmams, nei gatvių kovoms, sukelti gaisrai, nei dažnos ba-daujančių laisvės kovotojų mirtys. Jam vos tik peržengus Reino upe, jis paskelbė, kad anglai yra pasirodę pasiekę Elbę, užimti Munsterį, Harfordą, Hanoverį ir, pasiekus autostradą, pasileisti Berlyno link. Persikėlus per Reiną, buvo pralaužtas vokiečių frontas 35 mylių pločio ir 25 mylių gylio, panaudojant 25 divizijas ir 1500 tankų.

Panašiu būdu, tik ne tiek stip-riai, kovoja baskų tauta, kurią yra pavergę prancūzai su spa-nais. Ir ten vartojamos jėgos priemonės, vykdomi teroro veiksmams, siaučia baudžiamo-sios ekspedicijos, žūna žmonės. Pasaulis lieka kurčias bas-gams, siekiantiems savo kraš-to nepriklausomybės.

Negeriai ir su keliolikos mili-jonų kurdų tauta, kurios žemės ir žmonės yra pasidalijusios kelios šalys: Iranas, Irakas, Turcija, Sovietų Sąjunga. Ir kurdai kalnuose turi ginkluo-tus savo kovotojus, ir jie nere-tai atlieka teroro veiksmus. Bet kas jaudinasi dėl Kurdistano laisvės?

Jau 30 metų dėl teisės gyven-ti savoje žemėje kovoja narsii palestiniečių tauta. Jų daugiau kaip 2 milijonai, iš kurių Izra-elio valstybėje gyvena gal 2/3 milijono, kiti, iš savo sodybų bei tėvynės išvaryti, laikosi kaimi-ninėse šalyse. Per eilę metų buvo žodžiais reikalaujama teisės palestiniečiams grįžti į savo tėvynę. Deja, jų prašymas nebuvo išklausytas. Pamatę nieko nelaimėsia tarptau-tinėse institucijose, jie pakeitė kovos taktiką ir perėjo prie labai žiaurių ir mūsų akimis nepateisinamų teroro veiksmų. Ir... niekas rimčiau palestinie-čių neišklausė, nepadėjo. Šian-dieną Izraelio lėktuvai neatlai-džiai naikina jų skurdžias ir be-galo varingas pabėgėlių sto-tyklas. „Laisvę mylinčio krašto“ lėktuvais ir tame kraš-te apmokytais pilotais jie žudo moteris ir vaikus. JAV-bių spauda, radijas, televizija apie tai rašo, skelbia ir tyli... Savo tyliumui tokiai akcijai pritaria. Tyli ir viso „žmogaus teisių gy-nimo“ organizacijos, kurios šiaip jau „užtaria“ visus persekiojimus: ir dėl jų kelia didžiulės demonstracijas.

Ne kiek geriau yra ir su var-gšais afganais. Ir dėl jų daug šaukiama, bet praktiškai nieko nedaroma. Taigi informacijos neturksta, bet trūksta veika-mo, trūksta noro pavergtiams padėti. Pasaulis yra kurčias ir ginklu kovojančioms paverg-toms tautom, kaip kurčias Lie-tuvai ir lietuviams.

Ne kiek geriau yra ir su var-gšais afganais. Ir dėl jų daug šaukiama, bet praktiškai nieko nedaroma. Taigi informacijos neturksta, bet trūksta veika-mo, trūksta noro pavergtiams padėti. Pasaulis yra kurčias ir ginklu kovojančioms paverg-toms tautom, kaip kurčias Lie-tuvai ir lietuviams.

TITANŲ KOVA II PASAULINIO KARO METU

Berlyno ir Rytų Europos praradimas

P. INDREIKA

Pagal graikų mitologiją Tita-nų kova vykusio dievų būve-nėje Olimpo kalne su į ten besi-braunančiais svetimais dievais. Panaši kova vyko II pasaulinio karo metu tarp karui vadovaujančių generolų, kuriems tik dalinai pavyko laimėti pergalę, bet ne taiką ir įgyvendinti pasaulyje teisin-gumą.

Britų istorikas David Irving savo veikale „The War Between the Generals“ 1981 m. aprašo tą įtampą, kuri kilo, besibaigiant II pasauliniam karui, prieš pasirašant vyriausiam sąjungininkų karo vadui gen. Dwight David Eisen-howeriui paskutinį įsakymą sustabdyti operacijas dar nepa-siekus svarbiausio karo tikslu - Berlyno.

Šešis mėn. gen. Eisenho-beris dar prieš karo pabaigą britų karo lauko maršalui Sir Bernard Law Montgomery buvo pareiškęs, kad Berlynas yra pagrindinis karo tikslas. Tuo tarpu gen. Omar N. Brad-ley ir gen. Courtney H. Hodges jau iš anksto žinojo JAV prezi-dento Fr. D. Rooseveltto nusistatymą, kad Berlynas turi atitekti rusams. Tačiau W. Churchillis ir gen. Montgo-mery, stebėdami sąjungininkų laimėjimus, neabejojo, kad sąjungininkų kariuomenė pirmoji įžengs į Berlyną ir gen. Montgomery ruošėsi pirmasis įžengti pro Brandenburgo var-tus. Jam vos tik peržengus Reino upe, jis paskelbė, kad anglai yra pasirodę pasiekę Elbę, užimti Munsterį, Harfordą, Hanoverį ir, pasiekus autostradą, pasileisti Berlyno link. Persikėlus per Reiną, buvo pralaužtas vokiečių frontas 35 mylių pločio ir 25 mylių gylio, panaudojant 25 divizijas ir 1500 tankų.

Paskui anglus sekė amerikie-čių armija, kurios štabas buvo įsikūręs Reims mieste, Pranci-

zijoje, gen. Bradley, vadovau-jantis 12 amerikiečių ekspe-diciniam korpiui, pranešė gen. Eisenhoweriui, kad jis nenori tęsti žygio į Berlyną, nes raudonoji armija, stovinti prie Ode-rio, yra artiau Berlyno - vos tik 40 mylių atstume. Tuo tarpu sąjungininkų kariuomenei reikia nugalėti ne mažiau 200 mylių atstumą. Neabejotina, kad rusų kariuomenė pirmoji pasieks Berlyną ir rytinė Vokietija pateks Sovietų Sąjun-gos žinion. Berlyno užėmimas pareikalautų apie 100,000 aukų, tai labai didelė kaina pasiekti šiam tikslui. Antra, turint galvoje, kad iš Berlyno mes turėsime trauktis ir užleisti mūsų sąjungininkams rusams.

Gen. Eisenhoweris, gavęs šią nemalonią žinią, tuojau pasi-tikrino jam duotas direktyvas iš bendro anglų-amerikiečių štabo ir, nieko neradęs įsak-miai pasakytą apie Berlyno užėmimą, nusprendė nuo jo užėmimo atsisakyti. Bendrojo štabo operacijų skyriaus viršininkas gen. Harold Bull iš asmeniško gen. Eisenhowerio pranešimų iš karo lauko sudarė neaiškaus turinio pranešimą, pažymėtą SCAF 252, ir pasiuntė Stali-nui, pranešdamas, kad sąjun-gininkų armijos koncentruosis centrinėje Vokietijoje: užims Leipzigą, aukštutinę Elbės dalį ir čia sustos, laukdamos atei-mant rusų. Pranešime buvo pažymėta, kad svarbiausias dabar sąjungininkų tikslas - suskaldyti vokiečių armiją ir ją dalimis sunaikinti kaip pasku-tinius Hitlerio ir nacių fanatikus Austrijos Alpių kalnuose.

Iškilus i dienos šviesą su-klauto gen. H. Bull pranešimo turiniui, giekas netikėjo, kad gen. Eisenhoweris galėtų padaryti tokias dideles konce-sijas Maskvai be Londono ir

Washingtono sutikimo. Tuo tarpu Stalinas, gavęs gen. H. Bull pranešimą, labai apsi-džiaugė ir tuojau telegrama at-sakė, kad jis sutinka su gen. Eisenhowerio planu, užtik-rindamas, kad Berlynas neturi strateginės reikšmės ir jo užėmimui jis paskirs antra-eilės reikšmės kariuomenės dalinius, kurie Berlyne galės jau būti gegužės viduryje.

Sujudo ir W. Churchillis, sužinojęs apie tariamą Eisen-howerio planą ir pranešimą Stalinui dėl atsisakymo užimti Berlyną. Rūpestį parodė ir britų kariuomenės štabas, kad be jo pritarimo toks ištikimo sąjungininko ir kariuomenės vado padarytas sprendimas užleisti rusams Berlyną ir visą Rytų Europą.

Gen. Eisenhoweris, pajutęs piktą ir nelauktą ir britų reaga-vimą, nieko nelaukdamas, kreipėsi į gen. George C. Mar-shallą, JAV jungtinių karinių pajėgų viršininką, išdėstyda-mas visą reikalą ir pareišk-damas, kad jis jaučiasi giliai įžeistas. Taip pat jis paneigė pakeitimus strateginiame plane, kurių jis nebuvo pada-ręs dėl Berlyno, kad jis yra sugriautas ir neturi strate-ginės reikšmės.

W. Churchillis skubos keliu pareiškė griežtą protestą JAV prezidentui Franklin D. Roose-veltui, nurodymams, kad niekas negalėtų sudaryti dides-nio psichologinio įspūdžio ir sukelti panikos Vokietijos ginkluotose pajėgose, kaip sostinės Berlyno užėmimas. Tai būtų didžiausias ir skau-džiausias ženklas vokiečiams, kad karas jų yra pralaimėtas. Nereikėtų rusams leisti vienu kartu išlaisvinti Vieną ir Berly-ną.

Įvykus nesusipratimams, pats gen. Eisenhoweris vėl kreipėsi į jungtinių JAV kariuomenės štabą, klaus-damas, ar jis gali tęsti žygį Berlynui užimti. Bet atsakymą jis nesulaukė. Tokiu būdu sąjungininkai sulėtino kariuo-mės žygiavimą, sudarydami sąlygas raudonajai armijai užimti Berlyną.

Prasidėjęs nesutarimas tarp generolų vis gilėjo. 1945 m. kovo pabaigoje gen. Bradley paskambino gen. Pattonui, perduodamas įsakymą pasku-binti žygiavimą prie Weserio upės, bet sulėtinti prie Elbės. Gen. Pattonas suabejojo šio įsakymo tikslumu ir pareiškė nepasitenkinimą, kad žygio sulėtinimas yra pavojingas - priešas atsisąus, o dabar jis pakrikęs bėga ir leisime jam bėgti.

dama jam pasirodyti. Toje prielaidoje glūdėjo malonus pasitenkinimas ir įspėjantis atsargumas.

Būreliai žmonių vienuer susitelkdavo, kitur suir-davo, keitėsi veidai ir pašnekesio temos. Visi laikė rankose taures - buvo dantis ir šypsenų atakos, taiklių posakių skambesys ir aibė dailių judesų ir kieta dirbtinumo. Placioje patalpoje po tamsiomis inkrustuotomis lubomis visa tai teikė puošėvišką, šventišką nuotaiką.

Kada vėliau ir visų lauktas solistas svečias atėjo į pažmonį, jį sutiko jausmingais plojimais. Solistasėjo pro žmones...

Feliksas Rikantas ir Dovas Vingra, pripuolamai sėdėję salėje vienas šalia kito, dabar po koncerto susedo patalpos alkove. Jie sriubčiojo pigų šampaną. Į juos žiūrėjo jauna piemenaitė iš krūmų, iš auksinių rėmų. Piemenaitė graužė obuolį taip godžiai, kad buvo girdėti, kai traška obuolys, stiprių dantų kandamas. Piemenaitė buvo su įtartinais lengvais drabužėliais. Gal tai buvo stilizuota promotina Jieva, rojus gojuose radusi užgintą obuolį? Gal tai buvo viena iš trijų deivių, kurioms kadaise buvo numestas nesantaikios obuolys su provokuojančiu parašu „gra-ziausia“?

Istorija liudijo, kad deivės buvo raštingos ir užrašė jos perskaitė.

Jaunas Felikso ir Vingros išdidumas rodyte rodė, kad visas šis koncertinis burmulys skirtas jiems vie-niems, kad dėl to jie priversti praleisti vakarą etni-niame uždarme.

Feliksas atsargiai laukė, ar neprasitars Vingra apie save: Vingros ir jo žmonos Loros skyrybosėjo į pabaigą. Bet šalia jų stūnojosi keli vyrai ir kelios aštriais kvėpalais kvėpiančios moterys, kurių suknios buvo ilgos, nenaudingos jų dailiomis kojoms. Iškirp-tės atvirai atidengė jų pilnų krūtų kalvagūbris. Su šampano taurėmis moterys buvo, kaip reta, sąmo-

NA, IR GYVENIMAS

DAUMANTAS ČIBAS

Čia net ir turtingi žmonės visą gyvenimą nugyvena be tokių švarkelių. Bet blogiau-sia, kad neseniai kažkas palei-do tuščią burbulą, girdi, Los Angeleje gyvena kelios dešim-tys lietuvių milijonierių. Vaje, vaje! Ką dabar žmonės Lietuvoje pagalvos apie mus?

— Nesistebėk. Kai doleris smuko, tai ir milijonas jau nedidelis daiktas. Gal netrukus ir paprastas mūsų garažas bus vertas milijono. Žiūrėk, net mūsų miestelyje, Vistoj, sėdi trys šimtai milijonierių (tik dar ne lietuvių).

— Bala jų nemato. Bet Lietuvoje dabar iš tikrųjų galvos, kad mes jau visi greit būsim milijonieriai. Jau ir dabar jiems atrodo, kad mes, kaip niekur nieko, priemeime prie pinigų kalno ir pasime-miam, kiek tik norim. Todėl jie ir galvoja, kad mes galim ir turim siųsti brangius siun-

Veliau, susitikus gen. Eisen-howeriui, gen. Bradley ir gen. Pattonui, pastarasis jiems primetė, kad jų karo vedimo strategija jau bailingi ir įeigu būtų buvę parodyta daugiau drąsos, karas jau seniai būtų buvęs baigtas. Vyriausiam karo vadui gen. Eisenhoweriui jis prikišo, kodėl nepaimtas Berlynas, nesutikdamas su jam pateiktais motyvais, kad Berlynas neturi strateginės reikšmės ir jį užėmus būtų apsumkta sąjungininkų armija tūkstančiais išbadė-jusių vokiečių, daugybės pabėgėlių ir karo belaisvių ir kt., gen. Pattonas tiesiog į akis gen. Eisenhoweriui tarė: „Ike, aš nesuprantu jaus išvedžioji-mų, bet būtų daug geriau, kad mes būtume pasiekę Oderio upe...“

Karo metu prez. Fr. D. Roose-velto paskelbtas karo tikslas - besąlyginė Vokietijos kapi-tuliacija - buvo įvykdytas. Vokietija buvo padalinta į ketu-rias zonas. Berlyno mieste įsikūrė zonų koordinacinis organas ir komendantūros. Vokietija, nors ir sukapota į 4 dalis, turėjo išlikti vienu ūkiš-ku vienetu. Tačiau Sovietų Sąjunga labai greitai išsikyrė iš buvusių sąjungininkų ir savo zoną pavertė komunistine „respublika“.

Matome, kad Titanų kovoje dėl pirmenybės varžėsi lyg tie graikų dievai - kare gene-rolai. Politiniame valstybių gyvenime varžosi pasaulinės galybės, viena nuo kitos vis daugiau atsiribodamos, kol generolai vėl nepakviečiami tvarkos daryti.

tinus. O iš tikrųjų mes ir čia sunkiai dirbame, ne tik jie ten. — Nieko nepadarysi. Gyve-nimas visur keičiasi. Kinta ir žmonių galvojimas.

— Taigi. Trumpai pasakysiu, kad dabar ir Lietu-voj yra visai kitoks gyve-nimas: abortavimas, nesugyve-nimas, girtavimas, skrybybos. Net grįžusieji iš Sibiro nebeprita-mpa. Tokie dažniausia veda „sibirietes“, - iš Sibiro grįžu-siams mergaitės. Ir „sibirie-čiams“ dabar atrodo, kad Lietuva jau „kita planeta“. Bet žiūrėk, ir Amerika per 20 metų pasidarė „kita planeta“. Net lietuviai - ir tie pamiršę del pinigų! Vaje, skiriasi tik del pinigų. Jaunimas nenori dirbti, netrokšta gražios ateities, nesai-rūpina tėvais, gyvena tik šia diena.

— Kasmet mūsiškiai skren-da giminių lankyti. O tu savo giminių nepasiligsti?

Pasiligstu, bet aš nevažiuo-siu. Aš jau gerai pažįstu oku-pantus, jų kalėjimus ir lagerius. Nebenorui jų patekti. Nie-kuomet nežinau, prie ko jie su-galvos prikišti. Kažkas, turbūt juokais, teiravosi Lietuvoje, ar Armonienė galėtų atvažiuoti. Gavu trumpą atsakymą: nepageidaujama ir nelau-kiama. Jiems dėl ko, - mano knyga aiškiai yra skaudu rak-tis.

— O dabar pasakyk, kas tau buvo baisiausia Sibire?

— Labai baisūs buvo tardy-mai, labai baisūs buvo bados, bet baisiausia buvo ta diena, kai po trijų metų Sibire mane areštavo ir išvežė į kalėjimą, o mano devynių metų sūnus Jonukas liko pamiršėje vienui vienas, be motinos, be globėjų, be duonos žiauberlės. O Jė-zau, Marijė! Mano širdis dieną naktį plyšo kas minutę. Dabar stebiuos, kaip likau gyva per tuos penkis metus atskirta nuo vaiko. Aš žinau daug atsitikimų, kur mano pažįstami, tiek Lietuvoje, tiek Sibire, tiesiog išpročiojo nuo bai-sių pergyvenimų. Tik pagalvok, kai karas visur bai-gėsi, tai Lietuvoje jis dar tęsėsi 6-7 metais. Įtarinėjimai, areš-tai, kankinimai, žudymai, veži-mas į Sibirą. Tai baisu! Net po 22 metų kas keltina naktinį vis dar sapnuojau, kad esu Sibire. Nubundu ir drebdama tam-soje šaukiu vaiką, kol atgaunu sąmonę ir suprantu, kad esu ne kalėjime. Kaip man gaila tu-lietuvių, nežinau, kiek tūkstan-čių, kurie dar kencia kalėji-muose ir lageriuose! Ar gali įsi-vaizduoti, jų ašaroje kiekrai galėtų paskęsti visa Maskva.

Saunieji ankstesnių metų Vasario 16 gimnazijos abiturientai, kurie neužmiršta ir savo mokslo įstaigos 30 metų sukakties. Iš kairės: Jonas Sosnas, Mečys Landas ir Juozas Milius po daugelio metų...

ATOLAS - KORALŲ SALA

JURGIS GLIAUDA

4

Antroje programos dalyje solistas padainavo lietuvių ir kitataučių kompozitorių veiklą. Ką jis bedainuotų, viskas skambėjo tobulai. Jis buvo dai-navęs tuos veikalus tūkstantį kartų. Ką jis bedai-nuotų, auditorija dėkojo plojimų kasadomis. Vieš-patavo išskirtinės padėties akcentas: solistas yra lietuvis!

Kada po koncerto visi vėl išėjo į foje, čia buvo „šampano taurės pažmonys“. Gyvai klebėdami žmonės pripildė niūroka rudų sienų patalpą, kurioje buvo įmanoma žiūrėti naivų pretenzingumą ir aristokratiską aplinką. Tai buvo žvakidžių pavidalo lempos sienų nišose. Lubų inkrustacijos ir sienų bareljefai rodė, kad mėginta suteikti lankytojų puošnios senos architektūros nuotaiką, ko nesukelta modernių pasta-tų sausra. Bendroje masėje gotiški bruožai apgailėtinais maišėsi su barokinio ornamentika. Šalia to dekoratyvumo rėžė akis ant staliukų padėti ir si-dabru žvilgantieji kibirai, kuriuose skendėjo šam-pano buteliai. Iš ledų prasikisusios žalavos ir rausvos butelių galvutės atrodė kaip skenduolių galvos.

Ant atskirų pastolų puikavosi terakotinės an-tikinių vazų imitacijos. Vazos atrodė kilniai. Tarp begalinių aštraiakampių arabeskų piešiniuose buvo moterų siluetai. Tai atgaminio Felikso akys Vilbeno tunikos žavesį. Jam pagailo, kad po koncerto Vilbena turėjo grįžti į savo darbo vietą, kad jis neteko progų vėl į užkalbinti ir pasibūti vakariene.

Feliksas buvo tikras, kad Vilbenaėjo pro jį norė-

dingos, priverčiančios vyrus varžytis posakių taiklumu.

— Kada gi išeivijos solistai važiuos į Lietuvą ir ten skins ovaciją? — žėrėdama brilantiniais žiedais ant abiejų rankų, klausė priėjusi moteris ir stovėjo čia todėl, kad prieš ją buvo gražūs jauni vyrai.

Ji pati buvo jauna, graži, kalbėjo lėtai, koketiškai tingiai - ji buvo įsikūnijęs pikantiškumas.

— Lietuon jų nepakvies, - pasakė Vingra. — Ten laiko emigrantus nykštukais. Nykštukų talentai tad turi būti nykštukiški.

— Dovi, tu per tempi, - nesutiko pikantiškoji oponentė, - jie turi pagal sveiką protą pripažinti mūsų operą ir madų parodas.

— Jie laiko mus nykstantiais, - pakartojo Vingra. — Nori įrodymų? Prašau. Dabar dėl soli-darumo su svečiu mes kalbame lietuviškai su liti-anistinės mokyklos akcentu. Kada mes jaučiames ne paradiškai, bet kasdienybėje, mes kalbamės angliškai.

— Ir kas? - nepasidavė pikantiškoji oponentė, žėrėdama akimis, dantimis ir žiedais. — Atvyko puikus solistas, ir tai dialogo pradžia. Juk mes galime sudėti pinigų ir nusikraidingi mūsų operą į Vilnių.

Keli vyrai suplojo delnais.

Vingra sarkastiškai nusišiepė:

— Koncerto pradžioje aš karštai plojuau tau-tinio išeivijos išsilaikymo himnui, puikūs žodžiai.

Jis pakėlė taurę ir, visiems suklusus, paaiškino:

— Išeivijos nykimo himnas! Obelies jau nėra...

Jis pasiūlė vyrams ir giliai deklutuotoms moterims:

— Už bakūžę samanotą.

— Gilus patriotizmas, - pritarė vienas vyrų. Visi pakėlė dar nenugertas iki dugno taures.

(Bus daugiau)

MŪSŲ KOLONIJOSE

Kennebunkport, Me.

LIETUVIŲ PRANCISKONŲ
SUKAKTIS

1981 m. liepą išvijo su-
laukė įvairių 40 m. sukaktį: re-
liginės bei tautinės veiklos, žiau-
riųjų tremimų iš Lietuvos ir Sibi-
rą, tautos sukilimo prieš oku-
pantą ir kitų šviesių ar skaudžių
sukaktį.

Liepos 12 d. lietuviai pranciš-
konai centrinio visuomeninio Ken-
nebunkporto vasarvietėje "Lietu-
vių Dienų" suvažiavime paminė-
jo savo 40 m. JAV-se išsikūrimo su-
kaktį. Iš įvairių JAV, Kanados vie-
tovių lietuviai su šeimos niais su-
važiavo pasidžiaugti lietuvių pran-
ciskonų veikla ir sukaiki. 11.30
val. Lietuvos Madonos didžiojoje
kopyčioje — Padėkos Mišios
už 40 m. lietuvių pranciškonų vie-
nienos išlaikymą išeivijoje. Kon-
celebruos Mišias atnaušo pro-
vincijolas kun. Paulius Baltakis,
asistuojant kun. Justinui Vaš-
kiui — pranciškonų JAV-se įkūrė-
jui, kun. Jurgui Gailiūnui — vie-
nuolyno viršininkui, kun. Gab-
rielui Baltušaičiui, kun. Rafa-
eliui Šakaliui, kun. Vyt. Zakarui,
kun. Jonui Bacevičiui, kun. Stepo-
nui Rapolui, kun. V. Cukurui —
Providence klebonui, kun. V. Kriš-
čiūnui — Detroito lietuvių
parapijos klebonui, ir kun. S. Rai-
lai iš New Yorko.

Vienuolyno įkūrėjas kun. Jus-
tinus Vaškus pamokslė nušvietė
šio visuomeninio įkūrimą ir 40 m.
gyvenimą ir darbą. Kun. J. Vaš-
kys 1941 m. atvyko į JAV su pran-
ciskonų vadovybės Lietuvoje iga-
lijimu ir JAV dvasiškijos bei lie-
tuvių pritarimu — pradėjo pir-
muosius lietuvių pranciškonų įsi-
kūrimo žingsnius, kurie buvo la-
bai sunkūs, nes pradžioje buvo
tik vienas kun. J. Vaškus. Vėliau
prisijungė kun. Juvenalis Liauba.
Jie abu važiavo su pamokslais p-
visas lietuviškas parapijas. O ka-
da paašėjo, kad lietuviai trem-
tiniai galės atvykti į JAV — buvo
pradėta rūpintis įsikūrimu. Tik
viena Maine valstija juos priėmė
ir gailėtingas vysk. Joseph Mc-
Carthy čia leido įsikurti.

Tėvų pranciškonų didžiausias
laimejimas, kad lietuviai pran-
ciskonai yra nepriklausomi nuo
kitataučių.

Iškilmingas Mišias ir giesmes
giedojo Brocktono Šv. Kazimiero
parap. choras su sol. Maryte Bi-
zinkauskaite. Kopyčia buvo per-
pildyta tikintisiais.

Po pamaldų — pietūs susilau-
kė daug valgytojų.

Oras puikusias! Įvairiausias
pramogos. Atlantas ir baseinas
jaunimui kaip magnetas traukė.
Vyresnieji būreliai šnekučiavo-
si, apžūrino sodybą, suvenyrų
krautuvių pirkosi knygas ir ver-
tingesnius daiktus prisiminimui,
kurį pasirinkimas didelis.

4 val. šeimininkai ir suvaži-
avusių rinkos į aikštę progr-
mai. Kun. P. Baltakis pradėjo pro-
graminę šventės dalį. Pasveikins,
pasidžiaugė lietuviškosios kultū-
ros išeivijoje puoselėtojų ir pri-
minė, kad "Už Atlanto iš mūsų
laukia religinės ir tautinės pag-
bos. Dirbkime, stiprinkime jauni-
mą religiniai ir tautiniai, kad čia
mūsų niekas nevaržytų, kad tėvyne li-
kusiųjų viltys išsipildytų".

Prieš pradėdant tautinius šo-
kius, Ona Ivaskienė — tautinių
šokių išeivijoje ilgalaikė puoselė-
toja ir vadovė, pasidžiaugė, kad
Ivaskių šokėjų grupę yra valsti-
jos inkorporuota. Gauna realią
paramą: veltui autobusų šokė-
jams programų išpildytojams, ku-
rie yra kviečiami ir įvairių tau-
tybių renginiuose atstovauja lie-
tuviams.

Lietuvių pranciškonų 40 m. su-
kakties minėjime pasako: "Cigo-
nėlių", "Gyvatara", "Suktinį",
"Maltūną", "Jonkėlį" ir "Landy-
tinį". Žiūrovai šokėjams plojo už
lietuvių kultūrinį vertybių išei-
vijoje puoselėjimą.

Po trumpos pertraukos progra-
ma buvo tęsiama salėje. Čia Brock-

tono Šv. Kazimiero mišrus cho-
ras, vedamas komp. J. Gaidelio,
drąsiai, gražiai padainavo "Kur
bėga šėsupė", "Anoj pusėj Ne-
munėlio", "Augau aš pas tėvelį",
"Važiavau dieną", o su "Miškų
gėlė", su sol. M. Bizinkauskaite,
auditoriją pavergė. Po audringu
plojimų dainavo: "Vynelis kar-
tus", "Tykus buvo vakarėlis" ir
pabaigai — "Šiaurės pašvaistė".
Auditorija sustojusi plojo. Prašė
ir prašė daugiau. Choro vadovas
pasitaręs su choristais auditori-
jos klausė: ko pageidaujate? —
"Miškų gėlės"! O kad ir tuo ne-
nūramino — pridėjo: "Buvo gar-
dus alutis".

Po koncerto svečiai su šeimi-
ninkais ir su seniai bemažytais
gražioje visuomeninio sodyboje da-
linios išpūdžiais, gėrėjosi lietu-
vių pranciškonų šakota veikla,
žavinga sodyba. I tėvų pranciš-
konų sodybą įvažiavusio akį pa-
traukia: ant aukšto stiebo lais-
vai plėšėjantys Lietuvos tri-
spalvė vėliava, plati žalia pieva su
kvapiais čiobreliais, lietuviškas
kryžius — (projektas J. Muloko),
Liurdo didinga grotų apsupta
gražiai suaugusi medžiaga, gė-
lėmis ir daugybę degančių žva-
kių. Aikštės kairėje, medžių fone
didingas Kryžiaus kelių pamink-
las, dedikuotas žuvusiems dėl
laisvės — suprojektuotas archt.
J. Muloko. Kr. kelių skulpt., skir-
tos Kristaus Kančios apmąstymui
— Vytauto Kašubos. Einant į
vienuolyną, tarp dekoratyvinių
medelių ir vėlių gėlių — Šv. An-
tono bronzinė statula. Dešinėje,
kito miško fone tarp gėlių baltas
dail. V. K. Jonyno kūriny, kuris
kadaise N. Yorke pasaulinėje Tekutie-
nės papasakojimo humoresk: kana-
diečio profesorius lankymasi Vil-
niuje ir jo pasikalbėjimą žen-
klais su studentu, apsiėmusiu pro-
fesorio apdumti, kas ir pavyko.
Ses. Jonė Laurinaitė papasako-
jo kelis juokingus nuotykius, at-
sitikčius jai vos atvykus į šį kraš-
tą. Prel. V. Balčiūnas humoris-
tiškai pavaizdavo kelis eilėraščių
deklamacijos. Kun. S. Yla ir ses.
vyres. Aloyza Šaulytė padėjo ko-
programos atlikėjams ir pasidžiau-
gė lankytojais.

Po to buvo pabendravimas su
užkandžiais. Rašytoja Alė Rūta
padovanavo seselėms porą dešim-
čių knygų "Laiskas Jaunystei",
kurios tuoj buvo nupirktos ir ra-
šytoja įrašė autografus.

Svečiai lankymosi metu apžiū-
rėjo ir pasidžiaugė nauju vienuo-
lyno pastatu, meniškai įrušta
kopyčia, Villa Maria namais, A.
Galdiko paveikslų galerija, Alkos
archyvu — muziejumi, kun.
Ylos statytą Mindaugo pilim,
kurios bokšte plėšėjuoja lietuviš-
ko trispalvė, ir net Marijanapo-
liu (lietuvių marijonų vedama
aukštesnioji mokykla). Kanadie-
čiai pasidžiaugė kas metai orga-
nizuoti tokias ekskursijas.

J. Kr.

vių kalbos ir apaštalių lietu-
viškai išeivijai, o išaušus laisvės
rytui — Lietuvoje.

Lietuvių pranciškonų 40 m.
greitai prabėgusiam laikui sukur-
tomis dvasinėmis ir tautinėmis
vertybėmis, spaudos sėjama lietu-
viška sėkla, suvažiavę ir vasaro-
tojai pasidžiaugė skirstėsi savais
keliais išsiveždami geriausius iš-
pūdžius iš 40 m. tėvų pranciš-
konų užauginto derliaus.

E. Ribokienė

Putnam, Conn.

SVEČIAI — VAKARONĖ

Marijos Nekalto Prasidėjimo
vienuolyno seselės Putname nuo
lat lanko svečiai iš arti ir toli,
ypač vasaromis, ir dažnai susto-
ja dienas ar kelionas. Maistas ir
nakvynė Raudondvarėje (svečių
namuose) parūpinami seselių.
Nakvynių namai nėra prabangūs,
bet pakankami, maistas — sveikas,
lietuviškas o kaina prienamiau-
sia.

Liepos antro savaitgalio dienon-
is čia viešėjo rašytoja Alė Rūta
— Arbenis iš Kalifornijos ir
pensininkų "Rūtos" klubo dau-
giau kaip dvidešimt narių gru-
pė iš Montrelio. Ses. Ritos Tri-
makienės pastangomis liepos 12 d.
sekmadienio vakare, buvo su-
ruošta vakaronė svečiams, sese-
lėms ir vietos lietuviams pabend-
rauti.

Vakaronės kultūrinę programą
sudarė kelių asmenų pasirodymas.
Rašytoja Alė Rūta paskaitė jaus-
mingus išpūdžius iš lankymosi
Vilniuje, kuriame savo galią de-
monstruoja paverčėjas, (Apybrai-
ža tils ruošiamose spaudai kny-
goje). Ji paskaitė ir kitą, trum-
pesnį, lankymosi, kupletų for-
mos dalykėlį apie "nusidavimus".
Putname. Montrealietė Tekutie-
nės papasakojimo humoresk: kana-
diečio profesorius lankymasi Vil-
niuje ir jo pasikalbėjimą žen-
klais su studentu, apsiėmusiu pro-
fesorio apdumti, kas ir pavyko.

Ses. Jonė Laurinaitė papasako-
jo kelis juokingus nuotykius, at-
sitikčius jai vos atvykus į šį kraš-
tą. Prel. V. Balčiūnas humoris-
tiškai pavaizdavo kelis eilėraščių
deklamacijos. Kun. S. Yla ir ses.
vyres. Aloyza Šaulytė padėjo ko-
programos atlikėjams ir pasidžiau-
gė lankytojais.

Po to buvo pabendravimas su
užkandžiais. Rašytoja Alė Rūta
padovanavo seselėms porą dešim-
čių knygų "Laiskas Jaunystei",
kurios tuoj buvo nupirktos ir ra-
šytoja įrašė autografus.

Svečiai lankymosi metu apžiū-
rėjo ir pasidžiaugė nauju vienuo-
lyno pastatu, meniškai įrušta
kopyčia, Villa Maria namais, A.
Galdiko paveikslų galerija, Alkos
archyvu — muziejumi, kun.
Ylos statytą Mindaugo pilim,
kurios bokšte plėšėjuoja lietuviš-
ko trispalvė, ir net Marijanapo-
liu (lietuvių marijonų vedama
aukštesnioji mokykla). Kanadie-
čiai pasidžiaugė kas metai orga-
nizuoti tokias ekskursijas.

J. Kr.

LAIŠKAI "DRAUGUI"

Gerbiamas redaktorius,

Neseniai buvo rašyta: "Never-
kšlenimai, bet džiaukimės". Tai
buvo gražūs atsiliepimai mūsų
jaunimo atveju. Panašia tema
tebūna leista ir man pasakyti.
Besklaidant liepos 9 d. "Drau-
gą", peržvelgus 4-jį psl. suvirpėjo
širdis. Puslapio viršuje plačios

Sportas Nepriklausomoje Lietuvoje

JONAS NARBUTAS

PIRMOJI dalis apima nuo 1919-1936, 432 pusl. Kaina
su persiuntimu \$9.50.

ANTROJI dalis — įvykiai aprašomi nuo 1937-1940
metų laikotarpį daugiausia skirta apie Lietuvos sporto di-
džiuosius laimėjimus, 445 pusl. Kaina su persiuntimu \$9.50.

Abu leidiniai didelio formato su daugel iliustracijų,
graziai išleista. Spaudė Morkūno spaustuė 1978.

Užsakymus siųsti:

"Draugas", 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Illinojaus gyventojai pridėda extra 45 ct. taksų.

apimties nuotrauka, kurioje švyti
kelios dešimtys jaunų veidų, klau-
so JAV L. B-menės vicepirm.
Aušros Zerr kalbos politinės kon-
ferencijos metu N. Yorke. Džiū-
gu, tiek jaunimo besidominčio
mūsų tautos dabartimi ir ateiti-
mi.

Žemiau, antroje nuotraukoje
prie prezidiumo stalo: PLJS-gos
pirm. Gintaras Aukštuolis, Ka-
nados J. s-gos pirm. Laima Berži-
nyte, JAV J. s-gos pirm. V. Vo-
lertas, greta PLB pirm. Vytautas
Kumantas ir vicepirm. Saulius
Kuprys, seka dr. A. Klimo pas-
kaitą Taškento konferencijos
tema.

Na, ir kaip nevirpėti širdžiai,
matant, kad mūsų jaunoji karta,
daugiausia jau akademikai, budi,
seka išeivijos tautinį gyvenimą ir
ranka rankon eina su PLBendruo-
menės vadais. Tenka tik džiaug-
tis ir sveikinti juos, o ne verk-
lenti ir skūstis mūsų jaunimu,
kaip mums įprasta.

Tam pat puslapy J. Janušaičio
platus ir išsamus straipsnis. Pa-
saulio Lietuvių dienoms remti ko-
miteto aprašymas. Skaitau ir ste-
biuosi, kokie dideli užsimojimai,
kokie sunkūs darbai, ar pasiseks
įvykdyti juos? Stai ir vėl tarpe
žymiųjų mūsų kultūrininkų, vi-
suomenininkų, vėl visa eilė J. S-
gos narių, jaunų jėgų, pasireng-
usių padėti ir tą sunkią našą neš-
ti kartu.

Lietuvių Bendruomenės 1980 m.
Literatūros premijų laimėjusių knygų

Kazio Bradūno
UŽEIGOJE PRIE VILNIAUS
VIESKELIO

Jau išleista Atleities leidinys.

Poetinė forma rinkinyje išsako-
mas pavienio žmogaus ir mūsų tau-
tos likimas, virstantis viską apiben-
drinančiu užuogų įvaizdžiu.

Knyga jau gaunama DRAUGE,
kaina — 6 dol., su persiuntimu —
6 dol. 85 centai.

LITHUANIAN NATIONAL COSTUMES

ANTANAS and ANASTASIA TAMOSAITIS

Published by Lithuanian Folk Art Institute,

Toronto, Canada, 1979

Veikalas didelio, luksusinio formato, 258 psl., gausiai ili-
truotas nuotraukomis, istoriniais ir šiaip piešiniais, gera dalis
ilustracinės medžiagos spalvota. Knyga rimta moksline studija.
Taip pat graži, vertinga dovana bent kokia progą.

Knygos kaina su persiuntimu — \$27.50

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinojaus gyventojai dar pridėda \$1.56 valstijos mokesčio.

IDOMIOS KNYGOS MŪSŲ MAŽIESIEMS

ALGIS TRAKYS IR TAKSIUKAS. Algirdas Gustaitis. Pasakojimai \$2.00	BITES, Liuda Germanienė \$4.00
DU BROLIUKAI, Anatolijus Kairys \$2.50	DIENA PRIE EŽERO, A. Baronas. Pasakaitė \$3.00
DU DRAUGAI, V. Frankienė-Vaitkevičienė. Apsaka \$4.00	GABRIUKO UŽRASAI, J. Švabaitė-Gylienė. Apsaka \$3.00
KALNUOSE, Milda Krietytė. Pasakos \$3.00	KISKUCIO VARDINIS, St. Dziugas. II-jį laida. Eilėraščiai \$2.50
KETURI VALDOVAI, St. Dziugas. Pasaka \$2.50	KAP ALGIUKAS VEJO IESKOJO, N. Jankutė. Pasakojimai \$2.50
LABAS RYTAS, VOVERE, J. Minelga. Eilėraščiai \$2.50	LAUME DAUME, St. Petersonienė. Pasaka \$5.00
MAZI ŽINGSNIAI, Pr. Naujokaitis. Pasakojimai \$2.00	MESKIUOKAS RUDNIAUKAS, Vytė Nemunėlis, Eil. pasaka \$3.00
PAIKAS ANAPUS GATVĖS, D. Bindokienė. Apsaka \$3.00	PUPUCIO PASAULIUOKAS, Ona Mikailaitė. Pasakos \$4.50
SAULUTĖ DEBESLIUKOS, L. Žitkevičius. Eilėraščiai \$1.50	VYSKUPO KATINAS, C. Grincevičius. Pasakos \$2.50
NYKSTUKŲ MOKYKLA, Adėlė Jonušaitė-Abramaitienė \$3.00	SKRAIDANTIS PARSUKAS, B. Pūkelevičiūtė \$1.50
KLEMENTINA IR VALENTINA, B. Pūkelevičiūtė \$1.50	RIMAS PAS KESTUTI, B. Pūkelevičiūtė \$1.50
BALTOSIOS PELYTĖS KELIONE Į MENULI, Danutė Bindokienė \$1.50	JAUNIEJI DAIGELIAI, J. Narūnė \$1.30
RŪTELIS AITVARAS, J. Narūnė \$1.50	SAUNUS PENKETUKAS, Juozas Švaistas \$3.00
VAIKUCIO DŽIAUGSMAS, Grasė Petrėnienė \$5.00	MAZOSIOS PASAKOS, Antanas Giedrius \$2.00
TULIUKAS, Ritonė Jotvingytė. Pasakojimas \$3.00	DARBŠČIOJI DAILUTĖ, S. Tomarienė. Pasaka \$3.00
GYVŪNŲ SODYBA. (200). Balė Vaivorytė. Eilėraščiai \$4.00	LIETUVA GRAŽI, TEVYNĖ, Balė Vaivorytė \$4.00
MČSU ŽVIRBLIS, Janina Narūnė \$1.20	SENOJO BOKSTO PASLAPTIS, Mirga Girniuvienė \$4.00
KALĖDŲ DOVANA, Birutė Pūkelevičiūtė \$1.50	KISKIO PYRAGAI, Jonas Minelga \$3.50
ŽAIZARAS, Daumantas Čibas \$1.50	

Pažymėjus kvadratu norimas knygas iškirpti ir siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Už persiuntimą pridėti 30 centų.

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai
iš mūsų sandėlio.

OSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir
dimai ir pilna apdrauda.
kitus daiktus. Ir iš toli miesto lei-
Primame MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-9063

NAMŲ APSILDYMAS

Istatau naujus pečius ir vandens šil-
dytuvus. Išvalau ir pakeičiu alyvinius
pečius į gazičius.

ALBIN BANYNS, Telef. 447-8806

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai,
Stereo ir Oro Vėsinčiai.
Pardavimas ir Taisymas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINKAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI,
GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, pildomi
PILYTES PRAŠYMAI ir
kitokie blankai.

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisyimai. Virtu-
vės ir vonios kabinetai. Keramikos ir
kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos
vamzdžiai išvalomi elektra. Į automa-
tą galite kalbėti lietuviškai, palikite
savo pavarę ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit
už apdraudę nuo ugnies ir automo-
bilto pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Telef. GA 4-8654

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame

visų rūšių grindis.

— BERNYS

Tel. — RE 7-5168

LIETUVOS ISTORIJS

VAIZDINĖ SANTRAUKA

Sudarė

VILIUS L. DUNDZILA

Išleido 1979 m. "Dirvos" B-vės
įpėdiniai: Antanas, Tomas ir Vi-
lius Dundzilai.

Šis leidinėlis pritaikytas mūsų
mažiesiems, pagal amerikiečių lei-
dyklų metodus.

Kaina su persiuntimu \$1.60

Užsakymus siųsti DRAUGO

adresu.

SKELBKITE "DRAUGO"

REAL ESTATE

73-čia ir Richmond — 6 kamb. (3 mie-
gami) mūr. Garažas. Gazo šildymas.
Didelis ir gražus kiemas. \$48,000.

72-ra ir Washtenaw — 5 kamb. (2 mie-
gami) mūr. 2 maš. garažas. \$51,500.

62-ra ir Artesian. 4-rių butų mūr.

\$10,000 pajamų. Kaina \$75,000.

55-ta ir Kedzie — 5-kių butų mūr. su

garažu. Pajamų \$16,000. Savininko

paskola už 12%.

Marquette Parko apyl. — Liuksusinis

12-kos butų. Pajamų virš \$35,000. Sa-
vininko paskola rimtam pirkėjui.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

Notary Public

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878

LAISKAS

IŠ KOLUMBIJOS

Mielieji,

Kad lyja, tai lyja. Vakar naktį taip smarkiai pylė, kad mane net tris kartus prikėlė. Šiandien per pietus vėl prasidėjo lietus ir jau keturias valandas lyja. Ši rytą buvo šilta, tad visi bėginėjom su trumpom kelnaitėm, o dabar sėdžiu "blue-jeans" užsidėję ir su megztuku... toks gyvenimas tropikuose. Įsigijau slogą, nes oras visuomet taip keičiasi — viena minutė karšta, o kita šalta.

Šiandien pirma diena, kad galiu ramiai atsisėsti ir pasidarbuoti. Pirmos dvi dienos buvo nepaprastai įdomios. Pirmiausia, man niekas aerodrome nesutiko. Po dviejų valandų nutariau paieškoti Slotų telefono knygoje, deš, neradau. Vietoje jų radau tokį Antaną Šlapaitį, kuris gyvena Bogotoj. Jam greit paskambinau ir su takimetru nuvažiavau į miesto centrą, kur p. Šlapaitis mane sutiko. Galų gale, suradom Slotkus ir jie mane paėmė. Vėliau paaiškėjo, kad PLB valdyba padavė neteislingą mano atskridimo datą. Ačiū Dievui, kad p. Šlapaitis suprato lietuviškai, kitaip turbūt dar aerodrome tebesėdėčiau. Bet palyginus su tuo, kas atsitiko antrą dieną, tas pirmas įvykis atrodo kaip maža smulkmena.

Kadangi man niekas nepranešė, aš neturėjau vizos įvažiuoti į Kolumbiją. Valdžia man davė 72 valandas nuo atvykimo sutvarkyti tą reikalą. Man sakė nuvažiuoti į DAS (tai užsieniečių reikalų ministerija) ir ten viską sutvarkyti.

Anksti rytą padarėm mano nuo traukas ir visai linksmi nukeliau į DAS. Mus stumdė iš vieno kambario į kitą, kol pasiekėm kontrolės viršininką. Jis man nėlai gražiai pranešė, kad jis nieko negali padaryti ir kad turiu kuo greičiausiai iš šio krašto iškelti. Per pietus nuėjom į skridimo kompaniją pasiteirauti ką galiu padaryti. Jie man siūlė skristi į Venezuelą, ten pasidaryti vizą ir tada sugrįžti. Už tą skrydį man būtų reikėję mokėti 280 dol. Nutarėm, kad už tokią kainą neapsimoka, bet atsargiai sutvarkėm bilietą, kad galėčiau kitą rytą iškristi. Nutariau, kad galėsiu pakeisti planus ir sustoti Kolumbijoj pakeliui į namus. Pietaudami nutarėm, kad mes nepasiduosim ir kad ieškosim būdo man čia pasilikti. Skambinom net į Amerikos konsulatą.

Po pietų vėl nuvažiavom į DAS. Kontrolės ministeris vėl man pasakė, kad jis nieko negali padaryti, bet jo sekretorė mus perspėjo, kad reikėtų pabandyti pasikalbėti su ministerijos viršininke. Gavau leidimą pasilikti.

Po dviejų dienų Bogotoj, Kestutis Slotkus mus vežėsi į savo namus Villavincio. Tai maždaug 3 valandų kelionė per Andų kalnus. Buvo nuostabiai graži kelionė.

Dabar esu Slotkų ūkyje tarp 35,000 vištų. Gyvename laukuose, netoli kalnų. Vienintelė problema — lietus.

Šiandien įrašėm su Zita Kuprevičiute (pažįstama iš Clevelando) maždaug 40 lietuviškų dainų. Pirmadienį grįžtam vėl į Bogotą, kur pradėsime savaitės ilgumo šokių kursus. Liepos 14 — 18 keliausim į Medelliną, į kitą koloniją praves 4 dienų šokių, dainų ir mūsų kalbos kursus.

Su meile,

Rasa Šoliūnaitė

Red. pastaba. R. Šoliūnaitė šią vasarą darbuojasi su Pietų Amerikos liet. jaunimu PLJS ir PLB valdybų dėka.

Evangelija yra visų knygų knyga, turi paslapčių paslaptis. Laimingi, kuriems Dievas suteikia malonę ją skaityti, suprasti ir su pagarba pakartoti! Palaiminti, kurie įstengia pagauti jos prasmę ir ryžtingai sekti jos įsakymus.

G. Byron

68-tas Liet. Vyčių valstybinis seimas

Apdovano JAV kongresmeną Charles F. Dougherty

Šiomet L. Vyčių didysis suvažiavimas vyks rugpjūčio 19-23 dienomis Scranton, Pa., universiteto patalpose. Nariai Pennsylvanijos kuopų 46-tos iš Forest City, 74-tos iš Scranton ir 143-tos iš Pittston tvarkys delegatų ir svečių priėmimą.

Vienas labai svarbus įvykis seimo metu yra įteikimas kun. Jono Jutkevičiaus "Draugas Lietuvos" pažymėjimą ne lietuviui asmeniui, kuris pasižymi pastangomis ir darbais lietuvių tautos laisvinimo ir kitais svarbiais reikalais.

Kongr. Charles F. Dougherty užsitaravo šią pagarbą veiksmais, kaip sudėtinis pirmininkas Ad-Hoc kongreso Baltijos valstybių komiteto, savo parama įstatymų leidybai dėl finansinės pagalbos išlaikyti Lietuvos pasiuntinį Washington, D. C., jo pastangos atleisti kaltinimus sumintiems demonstrantams prie Sovietų ambasados perėjais metais ir daug kitų svarbių žygių Lietuvos ir lietuvių naudai. Tarp daugelio kitų, taip pa-

gerbtų praaištyje, buvo JAV atstovų rūmų pirm. John McCormack, kongr. Peter Rodino, kongr. Sam Stratton, kongr. Edward Derwinski ir perėjais metais kun. Michael Bourdeaux, Keston kolegijos direktorius Anglijoje.

Daug, daug metų L. Vyčiai, šiuo būdu pareikšdami padėką ir pagarbą tokiems įtakingiems vadovams, užtikrina vis augančią šalininkų grupę ir platina pažinimą ir aktyvią paramą Lietuvos laisvinimo pastangoms aukštesiose vietose.

Šimtai Vyčių kuopų atstovų iš visos Amerikos susirinks seimo metu ne tik pasisvečiuoti su draugais, bet ir nustatyti takus darbams — Dievui ir Tėvynei per ateinančius metus. Smulkesnių pranešimų apie tai bus paskelbta vėliau.

Be inteligentiškumo žmogus yra aklas, be jausmo — inertiškas, be valios — vergas.

Rabier

Chicagoje

ISGELBEJO HELIKOPTERIU

Ugniagesių helikopteris antadienį iš Michigano ežero išgelbėjo bangų pervargintą plaukiką Omar Camacho, 33 m., kuris buvo nugabentas patikrinti į Edgewater ligoninę. Helikopteris numetė plaustą ir nuleido narus — gelbėtojus.

MIRĖ FOX

Chicago Lyric operos globėja Carol Fox, 26 sezonus operai vadovavusi, mirė sulaukusi 57 m. amžiaus. Ji jau sirgo anksčiau, iš pareigų buvo pašalinta sausio 8 d. Atrodo, mirė gavusi širdies smūgį, nors sirgo ir vėžiu. Vėlonės vaidmuo Chicago operos išlaikyme buvo labai didelis. Ji buvo viena iš Lyric operos steigėjų.

ATVYKS WALESA

Lenkų darbininkų vadas Lech Walesa pranešė Lenkų kongreso prezidentui Alojzui Mazewski, kad jis dėl įtemptų sąlygų negalės atvykti anksčiau į JAV. Dabar atvyks rugsėjo mėn.

AIRIŲ MITINGAS

Į Chicago atvyksta Oliver Hughes, brolio airių laisvės kovotojo Pat Hughes, kuris mirė kalėjime bado streiku. Atvyks iš šiaurės Airijos ir kalinamųjų draugas kun. Brian Brady ir airių parlamento narys Neil Blaney. Jie kalbės šeštadienį, liepos 25 d., airių šaukiamame Civic centre, Chicago miesto centre, mitinge, kur tikimasi apie 50,000 žmonių. Mitingas nuo 1 iki 3 v. p. p.

Netikėtai mirus

A. + A.

STASIUI GASNERIUI, liudinciai jo žmonai, mūsų mielai bendradarbei, ALDONAI GASNERIENEI ir visai šeimai bei artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu su ja ir visais liūdi

"DRAUGO PARENGIMŲ KOMITETAS"

A. + A. STASIO GASNERIO

mirties valandoje, reiškia mūsų giliausią užuojautą žmonai ALDONAI ir dukterims GIEDRAI, VIOLETAI, GRAŽINAI, LAIMAI ir DALLAI bei jų šeimoms.

ELENA ir VYTAUTAS LAPENAI

IRENA ir JONAS LEVICKAI

VALE ir JONAS PLERIAI

JULIE ir KOSTAS VALDŽIAI

Mielai

REGINAI OSTRASKIENEI

ir jos šeimai reiškia giliausią užuojautą, motinai a.a. Izabelei Pemkienei mirus.

JŪRATĖ, JONAS, RENATA ir

KRIKSTO SŪNUS JONAS - MINDAUGAS

VARIAKOJAI

Mylimam vyrui, tėvui ir seneliui

A. + A.

STASIUI GASNERIUI mirus,

v.s. ALDONAI GASNERIENEI, ps. dr. ALGIUI PAULIUI, jo šeimai ir kitiems artimiesiems reiškia gilią užuojautą ir kartu liūdimė.

LITUANICOS TUNTAS

PUIKI DOVANA SVENČIŲ IR KITOMIS PROGOMIS

SV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA

-1910-1910-

Mecanato — Prof. Jonas Karalius

Naujas Testamentas yra patalio formata, įraštas kietais rašais. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba. Mecanato dūta lais parduodama prieinama kaina.

Gaminto "DRAUGO" knygos

Kaina — \$8.00

Illinois gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokėsimui ir pervežimui. (Kitur gyvenantieji pridėkite 25 centus).

Gera progą visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Šlaikite užsakymus:

DRAUGAS

4545 West 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1981 m. liepos mėn. 23 d.

5

Brangiai motinai

A. + A.

IZABELEI PEMKIENEI mirus,

nuoširdžiai užjaučiame sūnų dr. KAZĮ PEMKĮ, dukterį REGINĄ OSTRASKIENĘ, jų šeimai ir kitus artimuosius.

MARYTĖ ir KAZYS AMBROZAIČIAI

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRY S MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

John G. Evans, Jr. — Stanley P. Evans

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. Olympic 2-1003

CHARLES STASUKAITIS

Gordon Funeral Home

1729 S. HALSTED STREET

Tel. 226-1344

Perskaityt Draugą, duokite jį kitiems pasiskaityti

APYLINK MUS

× Regina Ošlapienė, iš Chicago apylinkės, Darius Ošlapas ir Sigita Novickis pereiną sekmadienį, liepos 19 dieną, buvo areštuoti. Mums telefonu buvo pranešta, kad trys lietuviai buvo areštuotųjų tarpe laike demonstracijų už V. Skuodį prie S. Rusijos konsulato San Francisco mieste. Gausias demonstracijas plačiai aprašė San Francisco "Chronicle" ir "Examiner", Los Angeles "Daily News" ir "Times" bei Kalifornijos "Orange County Register" laikraščiai.

× Lietuviai prekybininkai remia "Draugo" ir gegužinės dovanų paskirstymui aukojo: "Parama" ir "Gifts International" krautuvės, "Marquette" ir "Talmant" delektesų krautuvės, "Tulpė", "Vėnta", "Nida", "Neringa" ir "Ramunė" valgyklos, Vladas Andrijauskas ir "Vince" gėlių krautuvė. Gegužinė bus rugpjūčio 2 d. 12 val. Marijonų sodelyje prie "Draugo" (4545 W. 63rd St.).

× Mokytojas Jonas Kavaliūnas, Vasario 16 d. gimnazijos direktorius, atostogauja Beverly Shores ir vėliau vyks į mokytojų kursų.

× "Grandies", tautinių šokių ansamblio viešnage ir pasirodymus Australijos lietuvių kolonijose gražiai įvertino "Tėviškes Aidų" savaitraštis liepos 11 d. laidoje. Ypač sėkmingas koncertas buvęs Melbourne, į kurį atsilankė apie 650 žmonių. "Grandžiaus" vadovauja Irena Smieliauskienė.

× Atėtininkų namų gegužinės rugpjūčio 16 d., sekmadienį, įvairius organizavimo darbus tarp savęs pasiskirstė I. Kazlauskienė, A. Prapuolenytė, M. Tamulionienė, O. Vencloviene ir K. Sušinakas.

× Juozas Škėma, gyvenantis Detroito, Mich., mokėdamas "Draugo" metinę prenumeratą, pridėjo 5 dol. aukų lietuviškai spaudai palaikyti. Labai ačiū.

× Juozas Rokand iš San Francisco, Calif., užsisakė dar didesnį kiekį knygų, dar pridėjo "Draugo" spaudai palaikyti 5,30 dol. aukų. Nuširdžiai dėkojame.

× Jonas Sakalas iš Palatine, Ill., mokėdamas už "Draugo" prenumeratą, pridėjo 3 dol. aukų. Labai ačiū.

× Dail. dr. Marija Gaiztutienė rugpjūčio 19 d. Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje mokys keramikos darbų, kaip jie daromi iš molio ir kitos medžiagos. Įsiregistruoti reikia iš anksto. Apie lietuvių meną ir kultūrą rugpjūčio 18 d. ten pat aiškins Danutė Žilėvičienė.

× Už a. a. solisto Vlado Baltrušaičio vėlę jo šešerių metų mirties proga šv. Mišios bus atnaušiamos sekmadienį, liepos 26 d., 9 val. r. Marijonų koplyčioje prie "Draugo". Ar-timieji prašomi Vėlonių maldos prisiminti. (pr.)

× Pigiai parduodu 7 savičių geros veislės Doberman šuniukus. Skambinti tel. 471-0820. (sk.)

× Bridgeporto restoranui reikalinga virėja (kalbanti lietuviškai ar angliškai). Skambinti Gražinai telef. 326-2761. (sk.)

× Jei SKILANDŽIŲ tau tik reik, tuoj pas Petrą ir užėik! — INTERNATIONAL MEAT MARKET. Medžioklinės dešrės, kumpiai, avišiena, versiena, dešros ir t. t. Užsakymus siunčiame paštu bet kur Amerikoje. 2913 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 436-4337. (sk.)

× Jonės Karužaitės, jaunos dailininkės, meno darbų paroda yra Chicago miesto bibliotekos Mount Greenwood patalpose, 10961 So. Kedzie Ave. Paveiks-lai, lyg vainikuodami žodinių meną, išstatyti virš knygų lentynų. Parodoje yra 22 akrilikos ir mišrios technikos darbai. Paroda jau yra atidaryta ir veiks iki rugsėjo 11 d. Bibliotekos vadovybė kviečia paveikslus apžiūrėti, nes jauna menininkė pasižymi plačia fantazija ir dideliu spalvingumu.

× Stasė Koronkevičienė, originali rūbų projektuotoja, atvyksta iš Kalifornijos ir atveža savo naujausių vakarinių rūbų rinkinį. Tai bus galima pamatyti Putnamo Sesių Rėmėjų dvidešimtoje Madų parodoje.

× Inž. Edvardas ir Halinos Žitkų namuose įvyko pasitarimas apie ruošiamą Lietuvos dienų-gegužinę Beverly Shores, Ind., Stakūnų Pines restorano sode. Gražia tradicija pasidaro to dienos ruošimas rugpjūčio viduryje ir ji yra visos šiaurės Indijanos ir pietų Michigano lietuvių šventė. Visados susilaukiama labai daug svečių iš Chicago.

× "Elita-Press", italų kalba leidžiamas lietuvių informacinis biuletenis, nr. 5-6, jau išėjo iš spaudos ir pasiekė Ameriką. Šiame numeryje yra daug informacijų apie Lietuvą, lietuvių jaunimo atsišaukimas į Lietuvos ir pasaulio lietuvišką jaunimą Lietuvos nepriklausomybės 63-ųjų metų proga. Panaudota "Aušros" 26 nr. informacinė medžiaga, kuria supažindinama su Lietuvos gyvenimu bolševikų okupacijoje ir persikojamųjų likimu. Viršelis iliustruotas bolševikų sužaloto kuli. Benedikto Povilansko nuotrauka. Biuletenį redaguoja prel. Vincas Mincevičius.

× Roma Murphy, gyvenanti Indianapoly, Ind., kartu su metine "Draugo" prenumerata atsiuntė ir 10 dol. aukų savo spaudai palaikyti. Nuširdžiai dėkojame.

× A. a. Alfonso Brinkos dviejų metų mirties sukaktį minint, šv. Mišios už jo sielą bus atnaušiamos Putnamo Matulaičio Namuose ir Chicagoje šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje rugpjūčio 13 d., 7:30 val. ryto. Praneša vėlonio žmona. (pr.)

× Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 St. Tel. 476-2882. Atidaro kiekvieną dieną nuo 10 val. ryto iki 5 val. vak. Antradienį ir sekmadienį uždaryta. (sk.)

× NAMAMS PIRKTI PASKOLAS duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priel-namais nuosimimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747. (sk.)

PRAEITIS PUSLAPIUOSE

Liepos 23 d.

1828 m. William Burt iš Mount Vernon, Michigan valstijoje, gavo patentą už savo "tipografa". Tai tikriausiai buvo pirmoji rašomoji mašinėlė.

1914 m. Austrija paskelbė ultimatumą Serbijai po kunigaikščio Francis Ferdinand nužudymo. Nesutarimas užžiebė Pirmąjį pasaulinį karą.

1945 m. maršalas Henri Petain buvo patrauktas į teismą už Prancūzijos išdavimą Antrojo pasaulinio karo metu.

1956 m. keturios moterys tapo Anglijos parlamento lordų rūmų narėmis.

1976 m. Portugalijos valdžią užėmė socialistai.

1980 m. JAV senatas pradėjo tirti ryšius tarp prez. Carterio brolio Billy ir Libijos.

Lemonto ir apylinkių lietuviai, susitikę gegužinėje. Iš kairės: K. Laukaitis, A. Milinas, B. Vindašienė, K. Sušinakas, Br. Nainys, Vyt. Soliūnas, Vyt. Kamantas, Ant. Juodvalkis, Vyt. Kutkus, Jurgis Ribinskas ir J. Šlajus — įvairios LB vietovės kartu džiaugiasi.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

ŠAULIŲ KULTŪRINIS SAVAITGALIS

Liepos 25-26 Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos rengiamo Chicago-Detroito-Cicero šaulių dalinių Jūros dienos ir Kultūrinio savaitgalio šventė vyks Union Pier, Mich.

Liepos 25 d., šeštadienį, Lietuvos salės rajone 11 val. ryto atidarymas ir vėliavų pakėlimas. 2 val. p. p. — jūrų šaulių bendras pasitarimas. 4 val. p. p. — rašyt. A. Kairio paskaita tema "Šauliškojo keliu". 8 val. vak. — bendras dalyvių pasilinksminimas Lietuvos salėje.

Liepos 26 d., sekmadienį, Gintaro vasarvietės rajone 9:30 val. ryto — vėliavų pakėlimas, 10 val. — pamaldos, atnaušiamos kun. J. Borevičiaus, 11 val. tuoj po pamaldų — paežerėje mirusių pagerbimas ir vainiko

į ežerą nuleidimas. 12 val. vyks-tama į International Friendship Gardens, Mich., prie Lietuvos Prezidentų eglių.

Visa programa vykdoma Chicago laiku. Lietuvių visuomenė, birutininkės, šauliai ir ramovėnai kviečiami gausiai dalyvauti.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS GEGUŽINĖ

Prieš daugelį metų lietuvių organizacijos surengdavo puikias gegužines. Bučio sodyboje prie Willow Springs miestelio. Vieta gegužinėms buvo gera, lietuviams patiko. Kitos tokios vietos kitur nebuvo, todėl čia gegužinėse dalyvaudavo minios žmonių.

Toje vietovėje prasidėjus gyvenamųjų namų statyboms, Bučas gegužinėms vietą likvidavo.

Nerandant vietos, pritaikintos didesnei gegužinei, daugelis Chicago lietuvių organizacijų per keltą metų nebegalėjo surengti didesnio masto gegužinių.

Prieš kelerius metus Vidurio Vakarų LB apygardos valdyba, vadovaujama Kazio Laukaitio, prie Joliet road ir Harlem Str., valdiškame Ottawa Woods parke rado gražią, erdvią gegužinei patogią vietą. Aikštė didelė. Dulkų nėra, vien tik žalia, gražiai nupiauta žolė. Aikštę juosia krūmai ir medžiai, pačioje aikštėje keli dideli plačiašakiai ąžuolai. Taipgi yra vyrams ir moterims įrengimai ir keli šuliniai su pom-pomis. Vanduo šaltas, skanus. Didelė aikštė automobiliams pasistatyti. Ji cementuota, talpinanti kelis šimtus automobilių.

Vieta tikrai puiki; todėl bene treči metai iš eilės Vidurio Vakarų LB apygardos valdyba čia suruošia lietuviams gegužinę. Pasisamdę gerą orkestrą, paruošia geras pietus, įvairaus gerimo, na, ir įvairumui turtingas dovanų paskirstymas. Žmonės patinka išmėginti savo laimę, gamtoje paplūsti, pasiklausyti geros muzikos, pasišnekėti bei pabendrauti. Tam, žinoma, ir rengiamos gegužinės — išvažiavimai gamton.

Šiais metais minėtoje vietoje gegužinė įvyko birželio 28 d. Prasidėjo lygiai 12 val. po pietų. Ją rengė Vidurio Vakarų LB apygardos valdyba su artimesniųjų LB apylinkių talka, pasidalindami darbus. Pavyzdžiui: Marquette Parko LB apylinkė rūpinosi ir pravėdė dovanų paskirstymą; Brighton Parko — kava ir pyragaičiai; Cicero ir Melrose Parko — virtuvė ir pietų dalinimui; Lemonto — gerimai, o East Chicago bilietėlių maištui ir gėrimus pardavinėjimui.

Gegužinė atsilankė labai didelis skaičius lietuvių. Daugiausia jaunesnės kartos; daugelis su šeimomis su mažais vaikais. Dalyvavo ir gana didelis skaičius aukštųjų lietuvių Bendruomenės pareigūnų bei pasižymėjusių lietuviškoje veikloje asmenų: PLB valdybos pirm. Vytautas Kamantas, Vaclovas Kleiza, Antanas Juodvalkis, Daina Kojelytė, Saulius Kuprys. JAV LB krašto valdybos pirm. Vytautas Kutkus, Jurgis Ribinskas, Juozas Placas, Ingrida Bublinskė, PL redaktorius Bronius Nainys, PL administratoriai Romas ir Benijutė Kronai, lietuvių Respublikonų Federacijos pirm. Anatolijus Milinas; LB Tarybos nariai: Kostas Dočkus, Modestas Jakaitis, Bronius Juodelis, Kęstutis Sušinakas, Vytautas Soliūnas; rašytojai ir žurnalistai: Vladas Būtėnas, kun. Juozas Prunskis, buv. Sibiro kalinė Elena Juciūtė, "Draugo" redaktorius Jonas Soliūnas, "Tėviškes Aidų" redaktorius Jonas Zadeikis, lietuvių mokslininkų simpoziumų pirm. Juozas Rin-

Marija R. (Kazlauskaitė) ir Paulius R. Stonika

CHICAGOS ŽINIOS

NAUJI MOKESČIAI

Gelbėdama Chicago miesto susisiekimą, Chicago miesto taryba nusprendė surinkti apie 213 mil. dol. naujais mokesčiais. Nuo rugpjūčio 1 d. už perkamus dalykus mokesčiai iš 6% pakeliami iki 7%, kas per metus duos 95 mil. dol. už cigarečių pokelį mokesčiai pakeliami iki 10 ct., kas duos 18 mil. dol. ir bus uždėtas 1% mokesčių nuo patarnavimų gydytojų, advokatų ir kitų 4000 užsiėmimų. Dėl naujų mokesčių kelia bylas su jais nesutinkantieji.

POLICIJOS SUTARTIS

Firma policijos sutartis patvirtinta 3,506 balsais prieš 431. Sutartį pasirašius meri Jane Byrne ir policijos vadui Brzezcek, ją turės patvirtinti miesto taryba.

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo val.: 9 v. r. iki 6 v. v. Šeštadienį nuo 9 v. r. iki 12 v. d. ir pagal susitarimą.

Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Chicago, Illinois 60629

Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštadienį 9 val. r. iki 1 val. d.

A DREAM OF FREEDOM

ANDRES KUNG

Four decades of national survival versus Russian imperialism in Estonia, Latvia and Lithuania.

1940-1980
Published in 1980 by Boreas Publishing House, Cardiff, Great Britain. Hard Cover, 272 pages.

Autorius yra estų kilmės, gimęs 1945 m. Švedijoje. Jis yra parašęs 24 knygas švedų kalboje, kurios daugumoje yra išverstos į anglų, vokiečių, japonų, latvių, norvegų, suomių ir kitas kalbas.

Kaina su persiuntimu \$18.80.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar prideda \$1.05 valstijos mokesčio.

DR. ANTANAS KUČAS

ARKIV. JURGIS MATULAITIS MATULEVIČIUS

Gyvosios krikščionybės apaštalas

Įvadą parašė KARDINOLAS ANTONIO SAMORÉ

Tai geriausia knyga, kokia iki šiol buvo išleista, apie Dievo Tarną arkivyskupo gyvenimą, pastoracinę ir visuomeninę veiklą ir apie nugalėtą klaidingą kelyje į tobulą krikščionybę. Jo palaimintojo paskelbimo byla yra prie pabaigos Vatikane. Reik tik susipažinti su jo gyvenimu ir prašyti šv. Tėvą šią beatifikacijos bylą pagreitinti.

Veikalas yra 592 psl., didelio formato, kietais viršeliais.

Kaina su persiuntimu \$18.50. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

OPPOSITION TO SOVIET RULE IN LITHUANIA

(1945-1980)

THOMAS REMEKIS

Institute of Lithuanian Studies Press, Chicago, IL, 1980.

Finansavo JAV Lietuvių Bendruomenė.

Veikalas išleistas anglų kalba, iliustruotas dokumentinėmis nuotraukomis, kietais viršeliais, didelio formato, 680 psl. Kaina su persiuntimu \$16.50.

Tai vienas iš stambiausių šio pobūdžio veikalų, išleistų ligi šiol išivijoje.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyv. dar prideda 90 ct. valstijos mokesčio.